The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII | Kaina 3c | Chicago, Ill., Trečiadienis, Rugpiučio-August 14 d., 1940 | No. 192

ŠIMTAIS LĖKTUVŲ NACIAI PUOLA ANGLIJĄ

HITLERIS PRADĖJO ILGAI SKELBTĄ PUOLIMĄ

Nori įveikti anglų aviaciją, o vėliau ir pačią Angliją paimti

Du mėnesius garsintas vokiečių puolimas jau prasidėjo. Apie tai skelbia nacių radijas ir spauda.

Praeitą penktadienį vokiečiai bombardavo Angliją aštuoniais šimtais orlaivių. Sekmadienį puolė 400. Pirmadienį pasiuntė 500. O vakar Angliją aplankė 600 vokiškų orlaivių. Paskutinėmis keturiomis dienomis puolimas buvo darytas 2300 orlaivių. Dalis šių orlaivių pasiekė savo tikslą, o kitiems teko grįžti atgal Anglijos krantų nepasiekus. 208 vokiečių lėktuvai visai atgal negrįžo.

Vakar vokiečiai pradėjo šaudyti ilgavamzdėmis patrankomis, įtaisytomis Francuzijos pakraščiuose. Vokiečiai giriasi, kad šių patrankų paleisti šoviniai šimtą mylių lekia, tuo tarpu anglai tvirtina, kad "bertų" daromi nuostoliai yra labai nedideli.

Anglų ir vokiečių karo pranešimai labai skirtingi. Vieni ir kiti skelbia didelius laimėjimus ir didelius nuostolius, bet vienų daviniai yra priešingi kitiems. Vokiečiai skelbia, kad jie įveikę anglų aviaciją, tuo tarpu anglai tvirtina, kad vokiečiai nepajėgė prasimušti pro anglų lakunus.

Hitlerio aviacija tris kartus yra didesnė už anglų aviaciją. Hitleris pirmiausia nori sumušti anglų aviaciją, o paskui pradėti invaziją. Bet anglų aviacija yra daug mitresnė. Anglai numuša tris kartus daugiau vokiečių, negu vokiečiai anglų. Jeigu šios žinios yra tikros, tai aviacijos mušis gali pasibaigti lygiomis, nežiurint į didelį kiekio skirtumą.

Britų ministeris pirmininkas Churchill parlamente pasakė kalbą. Kalbėjo karo reikalu ir priminė, kad skelbtas blitzkriegas jau pradėtas. Vyriausybės vardu jie liepė visiems anglams suglausti savo gretas ir tęsti kovą.

Reikia linkėti, kad anglai turėtų pakankamai ištvermės šiam puolimui atsispirti. Jeigu sulaikys Hitlerio invaziją, laimės ir karą.

Vakar anglai numušė 200 vokiškų lakunų

LONDONAS, Anglija, rugp. 13 d. — Vakar vykusiuose oro mušiuose vokiečiai neteko 200 lakunų. Vieni jų žuvo bekrisdami, o kiti pateko nelaisvėn. Dalį jų numušė priešlėktuvinės anglų patrankos, o kita dalis buvo numušta anglų lakunų. Tuo pačiu metu anglai vakar neteko tiktai 12 savo lakunų. Numušti anglų lakunai, jeigu jiems pavyksta gerai nusileisti, nežuva, bet tą pačią dieną gauna naują orlaivį ir vėl gali leistis į kovą. Tuo tarpu vokiečiai, jeigu ir lieka sveiki, patenka nelaisvėn. Nelaisvėn paimti vokiečių lakunai tvirtina, kad Vokietijoj jaučiama patyrusių lakunų stoka.

Šveicarų nuomonės blitzkriego reikalu

BERNAS, Šveicarija, rugp. 13 d. — Diplomatiniuose ir karo sluoksniuose kalbama, jog netrukus galima laukti skelbtos vokiečių invazijos. Šveicarai apskaičiuoja, jog tai gali įvykti trijų dienų laikotarpyj. Dabar vokiečiai stengiasi sunaikinti anglų aviaciją, vėliau mano pasiųsti orlaivius pramonės centrams sunaikinti, o vėliau didelių kanuolių ir orlaivių pagelba pradėti invaziją. Vokiečiai uostuose turi paruošę didelį laivų ir kariuomenės skaičių, kurį tikisi išlaipdinti Anglijos pakraščiuose.

Vokiečiai vartoja žalias dujas

LONDONAS, Anglija, rugp. 13 d. — Anglų lakunai pastebėjo, kad vokiečių orlaiviai vartoja žalias dujas nelaimėje. Kai vokiečių lėktuvui juroje atsitinka nelaimė, jis paleidžia debesį žalių dujų. Kiti vokiečių orlaiviai, pamatę minėtas dujas, skuba pagelbon. Vienas britų lakunas numušė vokiečių orlaivį ir nusileido paimti nelaisvėn vokiečius. Jis pastebėjo paleistas žalias dujas. Netrukus ten pradėjo sukinėtis ir pagelbon leistis vokiečių lėktuvas. Britai ir naujai atvykusius vokiečius suėmė.

Anglai ruošiasi partizanų karui

LONDONAS, Anglija, rugp. 13 d. — Britai ne tiktai reorganizavo visą savo kariuomenę, bet senai ruošiasi žutbutinei kovai savo kraštui nuo vokiečių ginti. Visi britų savanoriai yra mokomi pačių paprasčiausių, bet labai svarbių karo dalykų. Britai yra nusistatę ginti kiekvieną savo žemės sprindį, todėl prie jo atatinkamai ir ruošiasi. Visi anglai yra mokomi kaip pasislėpti greitai nuo priešo, kaip vartoti peilį kovoje; kaip ant greitųjų išsikasti reikalingą apkasą; kaip vartoti partizanų kovos metodus; kaip kovoti gatvėje. Britai yra supažindinti su vokiečių taktika ir mokinami, kaip juos sumušti, jeigu jie kartais pabandytų okupuoti britų salas. Visi anglai yra pasiryžę kovoti ligi paskutinio.

ORAS

Chicagai ir apylinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Debesuotas, panašus į vakarykštį.

Saulė teka 5:56 v. r., leidžiasi 7:54 v. v.

Rusų okupacinės kariuomenės Lietuvai primesta vyriausybė. Viduryje Justas Paleckis, kuris respublikos prezidento vardu pasirašinėja maskoliaus Dekanozovo paruoštus įstatymus. Jo dešinėje stovi prof. V. Krėvė-Mickevičius, kuris vedė derybas nepriklausomybei likviduoti. Kairėje finansų ministras Ernestas Galvanauskas, krašto apsaugos min. ir kariuomenės vadas div. generol. Vincas Vitkauskas. Kiti, iš kairės į dešinę: žemės ukio min. agr. Matas Gedvilas, švietimo ministras Antanas Venclovas, teisingumo min. prok. Povilas Pakarklis ir sveikatos min. Dr. Koganas. Vaizde truksta vidaus reikalų ministro Mečio Gedvilos.

Italų, graikų ir jugoslavų konfliktas

ROMA, Italija, rugp. 13 d. — Patikimuose italų sluoksniuose kalbama, kad šiomis dienomis Italija pareikalaus žemės iš Jugoslavijos ir iš Graikijos. Italai reikalaus "ne sau", bet Albanijai. Italų spauda jau ruošia dirvą šiems diplomatiniams ir karo žygiams. Prie graikų kimba dėl bandito nužudymo, o prie Jugoslavijos dėl fašisto mirties. Italai nori padidinti "albanų" žemes. Tikrumoje italai nori pasinaudoti proga ir pagrobti žemes iš tų valstybių, kurios nesijaučia pakankamai stiprios atsispirti didesnei karo jėgai.

Italai sulaikyti Somalijoj

KAIRAS, Egyptas, rugp. 13 d. — Italų puolimas sulaikytas visoje Somalijoj. Italai labai smarkiai nukentėjo, kai priartėjo britų kariuomenės įsistiprinimų. Iš kitos pusės egyptiečiai padarė labai rimtą įspėjimą italams, kad jie visi ligi paskutinio mesis kovon, jeigu italų kariuomenė bandys okupuoti Egypto žemę. Egyptiečiai yra pasiryžę padėti britams kariauti prieš italus.

Vyksta japonų-francuzų derybos

ŠANCHAJUS, Kinija, rugp. 13 d. — Pranešama, kad vyksta japonų-francuzų derybos. Japonai įteikė savo reikalavimus francuzų pasiuntiniui Tokio. Reikalavimai taip suredaguoti, kad atrodo tarytum tai butų ultimatumas. Derybos šiandien prasidėjo Vichy tarp Petain vyriausybės ir japonų atstovo Francuzijoj. Japonai padarė labai didelius reikalavimus Indokinijoj. Nemanoma, kad francuzai atsisakys tenkinti japonų reikalavimus.

Japonai areštuoja daugiau užsieniškių

TOKIO, Japonija, rugp. 13 d. — Pranešama, kad sąryšyj su augančia neapykanta prieš britus buvo padaryti nauji užsieniškių areštai.

Kwantungo provincijoj areštuota 19 užsieniškių. Suimtieji kaltinami vedę propagandą prieš japonų okupaciją. Pranešimas nesako kokios pilietybės suimtieji, bet spėjama, jog daugiausia bus anglai.

600,000 francuzų darbo stovyklose

BERLYNAS, Vokietija, rugp. 13 d. — Francuzijoje buvusieji vokiečių belaisviai sugrąžinti atgal Vokietijon, o vokiečių suimtieji francuzai yra siunčiami į centrą Vokietijos įvairiausiems ukio darbams. Vokiečių vyriausybė nutarė vežti į Vokietiją 600,000 francuzų belaisvių rudens laukų darbams.

Kitą dalį siunčia į karo fabrikus ginklams gaminti. Pradžioje vokiečiai manė demobilizuoti dalį savo kariuomenės rudens darbams atlikti, bet dabar pakeitė savo nusistatymą. Tuos darbus atliks francuzų belaisviai.

Policija naudojasi nacių nesantaika

BUENOS AIRES, Argentina, rugp. 13 d. — Argentinos policija pasinaudojo Argentinos nacių tarpe įvykusia nesantaika ir pradėjo labai vykusius jų areštus. Vienas suimtas nacių lyderiukas pradėjo pasakoti policijai apie kitą nacių lyderį, kuris pasigrobė valdžią, žinoma neteisingai, ant kitų Argentinoje veikiančių nacių. Policijos valdininkai gudriai mokėjo išnaudoti šį asmenišką nacų lyderių ginčą, gavo labai geros medžiagos ir padarė labai daug areštų. Policija suėmė nacį Edmund Muckheim, pas kurį rado labai daug propagandistinės medžiagos. Argentinoj gyvenantieji naciai siulo argentiniečiams priimti Hitlerio protektoratą.

Graikai atmeta italų kaltinimus

ATĖNAI, Graikija, rugp. 13 d. — Vakar graikų vyriausybė davė oficialų paaiškinimą dėl kai kurių italų užsipuolimų spaudoje. Italai kaltina graikus nužudžius didelį albanų "patriotą" Hoggią. Graikų vyriausybei Hoggia buvo žinomas prieš kelis metus, kaip pagarsėjęs kalnų banditas. Už Hoggią sugavimą graikų policija buvo paskyrusi premiją, dar Albanijai esant nepriklausomai valstybei. Albanijos vyriausybė dėl to visai neprotestavo. Hoggia tapo nužudytas ne graikų vyriausybės, bet pačių Hoggia draugų, kitų dviejų Albanijos banditų. Tai yra paprastas kriminalinis dalykas, prie kurio italų vyriausybė neturi jokių teisių daryti reklamacijų. Kitaip ji bus įtarta bendradarbiaujant su kalnų plėšikais, kurie kartas nuo karto Balkanuose dar pasirodo.

Hore-Belisha kritikuoja Churchill

LONDONAS, Anglija, rugp. 13 d. — Vakar sakytoje kalboje buvęs britų karo ministeris Hore-Belisha smarkiai kritikavo Churchill vyriausybę už nepakankamą energiją anglų kariuomenei stiprinti. Jis reikalavo butinai sudaryti 100 divizijų kariuomenę. Reikalavo paties moderniškiausio apsiginklavimo. Kritikavo vyriausybę dėl Burma vieškelio uždarymo. Belisha nuomone anglai turėtų daugiau padėti kiniečiams, nes pastarieji bus reikalingi kovai prieš bendrą britų priešą. Taip pat reikalavo visiškai panaikinti bedarbius Anglijoj. Dabar Anglijoj jų dar yra 800,000. Su tokiu dideliu bedarbių skaičiumi mes nenugalėsim Hitlerio, — sako Belisha. Hitleriui dirba ne vien vokiečiai, bet keli milijonai belaisvių.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

— Vokiečių karo laivai ir submarinai pradėjo pulti anglų pakraščius. Laivų puolimas yra suderintas su aviacija.

— Anglai skelbia, kad vokiečiai bombardavo Southamptono karo bazę 500 orlaivių. Šiandien anglai numušė 69 vokiečių lėktuvus.

— Vokiečiai nužudė olandą Myndert Mieuwissen. Jį teisė už anglams suteiktą karo pagelbą.

— Praeitą naktį anglų sunkųs lėktuvai bombardavo Berlyną. Berlynas bombarduotas antrą kartą šio karo metu.

— Britų aviacija bombardavo 24 vokiečių oro bazes. Be to, smarkiai bombardavo Francuzijos ir Belgijos pakraščių uostus.

— Mussolini spauda ir toliau tęsia šmeižtus prieš graikus. Manoma, kad jis nori išgauti diplomatinių ir ekonominių koncesijų iš Graikijos.

— Maršalas Petain skundėsi, kad visi jo vyriausybės nutarimai buvo sabotuojami. Jis prižadėjo imtis labai griežtų priemonių.

— Japonų ministerių kabinetas nutarė įsteigti propagandos ministeriją. Ministerijos uždaviniai ir sąstatas kopijuotas nuo vokiečių.

— Rusai palaiko Bulgarijos reikalavimus Dobrudžei atgauti. Jie tikisi vėliau gauti visą Bulgariją.

Albanijoj sukilimas tęsiasi

ATĖNAI, Graikija, rugp. 13 d. — **Gauta žinių, kad penktadienį Albanijoj prasidėjęs sukilimas plečiasi. Susirėmimuose žuvo apie 400 italų. Tvirtinama, kad sukilime dalyvauja ne vien tiktai Mati apskrities albanai. Prie jų prisidėjo ir Millidati apskritis. Šiame apskrityj sukilėlių skaičius dar didesnis, negu pirmame, jis siekia 5000. Tuo tarpu Mati apskrity priskaitoma tiktai 3000. Italų laivai, smarkiai skubėdami, vakar atvežė į Durrazo uostą gerai ginkluotus kariuomenės pulkus sukilėliams malšinti. Italai malšina labai žiauriomis priemonėmis, bet sukilimas dar nenumalšintas. Italų pranešimai stengiasi sumažinti sukilimo reikšmę.**

Amerikon atvažiavo Kerenskis

NEW YORK, rugp. 13 d. — Aleksandras Kerenskis, buvęs Rusijos ministeris pirmininkas, transatlantiniu orlaiviu atvyko į Suvienytas Amerikos valstybes. Kerenskiui pavyko iš Francuzijos pabėgti į Angliją, o iš ten atvažiuoti į Ameriką. Jis neteko viso savo turto ir visų savo dokumentų bei knygų. Visa tai pasiliko Paryžiuje. Kerenskis pareiškė spaudos atstovams, kad vokiečiai nelaimės šio karo. Anglai yra pasiryžę gintis ir mokės apsiginti. Jo nuomone francuzai pralaimėjo dėl tarpusavio nesutarimo karo politikos klausimais. Francuzija buvo pakankamai stipri ir galėjo toliau tęsti karą.

Nenori isileisti karo pabėgėlių

SAN JOSE, Costa Rica, rugp. 13 d. — Costa Rica vyriausybė nutarė sustabdyti imigraciją. Visiems Europoje esantiems savo krašto konsulams vyriausybė įsakė niekam nebeduoti daugiau vizų. Tuo pačiu metu pranešama, kad Costa Rica valstybėje gyvenantieji italai gavo iš Mussolini vyriausybės įsakymą grįžti į Italiją. Mussolini reikalingas kareivių, todėl ir kviečia italus namo, kad galėtų juos mobilizuoti.

Užmuštas Australijos štabo viršininkas

SYDNEY, Australija, rugp. 13 d. — Australijoj šiandien įvyko labai didelė orlaivio katastrofa. Aukštus valstybės valdininkus vežąs orlaivis nukrito žemėn ir užmušė dešimtį asmenų. Užmuštųjų tarpe yra vyriausias kariuomenės štabo viršininkas generolas White, krašto apsaugos ministeris Street, oro laivyno ministeris Fairbairn ir viceprezidentas Gullet. Jie skrido iš Melbourne į Caneberą, kur turėjo dalyvauti ministerių kabineto posėdyj. Žuvo ir daugelis kitų karo ministerijos valdininkų. Orlaivis buvo priverstas nusileisti. Pilotas žemę pasirinko blogoj vietoj, orlaivis pakrypo, užsidegė ir viduje sėdėjusieji neturėjo galimybės išlipti. Jie visi viduje ir sudegė.

Peru valstybė priima pabėgėlius

LIMA, Peru, rugp. 13 d. — Peru parlamentas vakar priėmė nutarimą, kuriuo leidžia vyriausybei studijuoti ekonomines galimybes ir leisti įvažiuoti į šią valstybę nuo karo nukentėjusiems Europos gyventojams. Parlamentas leido vyriausybei įsileisti 5000 nuo karo nukentėjusių vaikų. Pasigerėtina, kad Peru ruošiasi atidaryti savo duris tuo metu, kai daugelis valstybių nenori girdėti apie fašistų aukas Europoje.

Amerikiečiai pakeičia išvažiuojančius anglus

ŠANCHAJUS, Kinija, rugp. 13 d. — Amerikos Tolimųjų Rytų laivyno viršininkas Hart šiandien pareiškė, kad Amerikos jurininkai perims visas sargybas tarptautinėse koncesijose, kurias ligi šiam metui nešė britai. Amerikiečiai kvietė japonų juros laivyno viršininkus tartis šiuo reikalu, bet japonai neatvyko. Japonai patys nori perimti britų apleistus postus. Tuo reikalu gali kilti konfliktas.

ISPANŲ LAISVĖS KOVA

MARTIN GUDELL

(Tęsinys)

Kitos Kirogos miego nelaimės ispanų tautai.

Laimė, kad ispanų tautos dauguma, kuri labai gerai respublikoną demokratą Kasares Kirogą pažinojo, nesnaudė, bet akyliai budėjo. Juk Kiroga ne pirmą kartą pramiegojo svarbius ispanų gyvenimo įvykius. 1930 m. Revoliucinis Respublikonų Komitetas ruošė perversmą prieš monarchiją. Turėjo ryšius su kai kuriomis įgulomis, kurios buvo prižadėjusios sukilti. Jakos įgulos karininkai taip pat pasižadėjo dalyvauti sukilime. Kapitonas Fermin Galan, revoliucinio Jakos komiteto pirmininkas, po to kai kelis kartus sukilimo diena buvo atidėta, pranešė Madrido komitetui, kad jo įguloj viskas paruošta, kad sukilimo dienos atidėliojimas gali pakenkti jo pasisekimui ir todėl, jeigu jis iš Madrido negausiąs jokio įsakymo, gruodžio 14 dieną išvedąs įgulą ir skelbiąs respubliką.

Revoliucinis Respublikonų komitetas, gavęs iš Galano tokią žinią, nusiuntė savo pasiuntinį į Jaką, kad laiku perspėtų Galaną ir atidėtų sukilimą dar kelioms dienoms. Revoliucinis Komitetas dar turėjo užmegzti ryšius su kai kuriomis kariuomenės dalimis ir sukilimo pasisekimui buvo reikalinga, kad butinai jis butų atidėtas. Komiteto pasiuntinys atvyko į Jaką vėlybą naktį. Vietoj to, kad vyktų į nurodytą vietą, kur jo laukė sukilimo komiteto nariai kariškiai, pasiuntinys huėjo į vieną centrinių viešbučių ir atsigulė, nes jam pasirodė, jog visa Jaka mieganti.

Kapitono Galano sukilimas.

Kapitonas Galanas, ligi paskirto laiko nesulaukęs jokio pranešimo iš Madrido komiteto, areštavo įgulos viršininkus, sukėlė kareivius, juos kvietė prisidėti prie sukilimo ir užėmė strateginės Jakos vietas, areštuodamas visą civilinę gvardiją.

Kai Jaka jau buvo paimta, kai ten įvestas karo stovis ir paskelbta respublika, kai ten buvo paskirtas naujas burmistras (tas pats, kuris vėliau norėjo areštuoti konspiruojančius karininkus) ir kai pirmieji įgulos batalijonai sukilusių karininkų lydimi išvyko į Hueską, kad tenai, susijungę su laukusiais sindikatų darbininkais galėtų žygiuoti į Barceloną, atsirado Madrido komiteto pasiuntinys. Jis susirado Galaną ir jam papasakojo, kad reikia sukilimą atidėti, toks yra Madrido komiteto nutarimas.

—O kur tamsta vakar vakare buvai?

—Viešbutyj.

—Kodėl tamsta laiku nepranešei man šio nutarimo?

—Miegojau.

Kapitonas Galanas spjovė pasiuntiniui į veidą ir pasiuntė šunim šėko piauti, o pats išvyko į Hueską kartu su ten išėjusia kolona.

O kas gi buvo tuo Madride esančio Revoliucinio Komiteto pasiuntiniu? Nagi senjoras Santiago Kasares Kiroga. Jis galvojo, kad naktį įgula nesukilsianti ir nuėjo ramiai miegoti. Apie pusę penkių buvo prikeltas kanuolės šuvių, kuriuos kareiviai turėjo leisti prieš nenorinį pasiduoti civilinę gvardiją.

Galano sukilimas nepavyko.

Del šio Kasares Kiroga pramiegojimo nepavyko visas sukilimas. Jakos įgula buvo vienintėlė, kuri sukilo. Daugiau niekas nė pirštu nieko nepajudino. Sukilėliams nelemta buvo nė prie Hueskos prieiti. Pakelyj juos pasitiko didelės kariuomenės dalys, ir po keliolikos valandų mūšio respublikonai turėjo pasiduoti.

Sukilime pasižadėjusios dalyvauti Madrido aviacijos dalys, nenorėjo palikti Jakos įgulą vieną ir taip pat sukilo, bet ir ten sukilimas buvo greitai likviduotas. Viso to rezultatai buvo liūdni: kapitonai Fermin Galan ir Garcia Hermandez tapo sušaudyti, visa Jakos karininkų dauguma ilgiems metams nubausta kalėjimu, na ir respublikos paskelbimas atidėtas keliems mėnesiams.

Visa tai nelemto Kasares Kiroga miego vaisius. Liepos 16 d. miegas iš ispanų tautos pareikalavo daug daugiau aukų, negu nelemto Jakos sukilimo metu.

O taip įvyko todėl, kad Ispanija, kaip minėjom, buvo respublika be respublikonų. Iš mažos respublikonų saujelės nebuvo galima pastrinkti gabesnių žmonių. Asania paskyrė gabiausiąjį, bet matome, kad jis visai netiko užimamai vietai. Ispanijoj respublikonais buvo tie, kurie dar miegojo, kurie snuduriavo gražiose praeito šimtmečio formulėse, tuo tarpu didelė krašto dauguma buvo gerokai savo akis praplėšus ir savo žvilgsnį metė į ateitį, o ne į praeitį.

Ministeriai miegojo, bet liaudis budėjo.

Liepos 16 d. naktį miegojo ministeris pirmininkas, miegojo ir kiti ministeriai, bet visą naktį nesudėjo akių tie visuomenės sluoksniai, kuriems fašizmas buvo gyvybės ar mirties klausimas. Budėjo anarchistai, sindikalistai ir socialistai. Budėjo ir visi tie liberališki visuomenės elementai, kurie manė, kad fašizmas ispanų tautai bus didžiausia nelaimė ir ją vėl sugrąžins į trečiaeilių valstybių vietą, payers kolonija ir sugrąžins į viduramžius.

Budėjo Ispanijoj ir tie neskaitlingi ispanų kariuomenės elementai, kurie turėjo ryšius su antifašistinėmis organizacijomis, buvo informuoti apie rengiamą perversmą ir buvo pasiryžę savo gyvybę aukoti, kad tiktai neįsigalėtų reakcionieriai. Ypatingai su dideliu įtempimu laukė įvykių telefonistai, telegrafistai, radijo tarnautojai ir jurininkai. Jie nemiegojo, bet sekė kiekvieną pasikalbėjimą, kopijavo kiekvieną telegramą, kad ją vėliau galėtų iššifruoti, ir informavo tuos asmenis, kurie taip pat buvo pasiryžę, kaip ir jie, jeigu bus reikalas, atiduoti gyvybę.

Socialistai ir sindikalistai eina sargybas.

Sindikalistai ir socialistai ne tiktai budėjo, bet ir ruošėsi reakcinės jėgas atremti. Madrido, Barcelonos, Saragosos ir kitų didesnių miestų Apsaugos Komitetai pastatė ant kojų visus savo narius. Kiekvienam buvo duotas įsakymas pasirupinti ginklais, kiekvienam buvo paskirta vieta, kur jis privalo buti pavojaus valandomis, kiekvienam buvo nurodyta su kuo jis privalo palaikyti ryšius. Apsaugos Komitetas pastatė neženklias sargybas prie visų tų vietų, kur gali buti koncentruojamos fašistinės jėgos ir iš kur gali priešas daryti pirmuosius puolimus. Akių nenuleido nuo kareivinių ir visų fašistinių centrų.

Sukilimas prasidėjo Afrikoje.

Naktis praėjo ramiai, bet užtat 17 dienos rytas atnešė pirmąsias nerimą tvirtinančias žinias. Buvo gauti pranešimai iš Afrikos, kad ispanų kariuomenės dalys, stovinčios Melilėj, pradėjo neramumus. Iš pradžių niekas nežinojo kuo tie neramumai pasireiškė, bet į pavakarę jau buvo daug tikslesnių žinių. Pasirodo, kad penktadienio rytą, apie 10 valandą, keli kariuomenės buriai iš kareivinių nuvyko tiesiog į darbininkų sindikatą ir padarė tikrą skerdynę. Sindikate buvo apie 100 darbininkų. Dauguma jų buvo bedarbiai. Buvo susirinkusi sindikato valdyba, kuri posėdžiavo ir tarėsi apie artėjantį pavojų. Sindikatan įsiveržusieji karininkai ir kareiviai tuoj pradėjo sauvaliauti. Jie ne tiktai pradėjo daužyti sindikato baldus, bet žymesniuosius sindikato veikėjus ten pat, pačiame sindikate, ir sušaudė. Karininkai ir kareiviai buvo smarkiai išgėrę, ir visi jų veiksmai pasižymėjo nepaprastu brutalumu.

Karininkai, tarytum medžioklėj, šaudo darbininkus.

Begirkliai darbininkai, pastebėję kaip elgiamasi su jų draugais, pradėjo gelbėtis, bėgti iš sindikato. Jų laukė kiti laukė stovėjusieji kariai. Išbėgusius pradėjo medžioti gatvėse. Vieni buvo nušauti gatvėse, kiti tikėdamiesi savo namuose surasti saugią vietą, bėgo į juos ir buvo nušauti ant paties savo grįnčios slenksčio.

Girtų kareivių sauvaliavimas nesibaigė vien sindikato puolimu. Jie tuoj puolė visas respublikoniškas įstaigas ir taip pat žiauriai elgėsi su jų tarnautojais, kaip ir sindikate su darbininkais. Melilė tuoj atsidurė sukilėlių rankose. Kiekvienas kariai nusiteikęs pilietis, jeigu jis suskubo pasprukti iš sukilėlių nagų, nieko kito negalvojo kaip bėgti kiek galima greičiau nuo siaučiančios gaujos.

Melilėj pradėtas sukilimas po pietų persimetė į kitus ispanų Afrikos miestus. Ten buvo vartojami tie patys žiaurumai prieš darbininkus ir prieš visus liberaliai nusiteikusius elementus. Buvo naikinama visa, kas buvo respublikoniška.

Svarbi generolo Franko telegrama.

Penktadienį, apie pietus, centralinė ispanų kariuomenės radio stotis Ciudad Lineal miestely gavo iš Kanarijų salų radiogramą, kuri buvo pasirašyta generolo Franko. Radio stočiai buvo įsakoma persiųsti atsiųstą pranešimą visoms įguloms.

Radiograma sakė, jog Kanarijų salose stovinčios kariuomenės įgula yra solidari su Afrikoj sukilusiomis įgulomis. Kanarijų įgulos vardu Franko sveikino visus karius, pasiryžusius gelbėti Ispaniją.

Ciudad Lineal radijo stoties viršininku buvo kapitonas Aldekoa. Jis buvo žinomas turįs fašistinį nusistatymą, bet Asania jį paliko kariuomenėj, nes, girdi, buvo geras radio specialistas.

Drąsus karių telefonistų pasielgimas.

Prieš porą savaičių Aldekoa įsakė pravesti specialę telefono liniją į savo butą. Šią liniją jis taip sujungė, kad budamas namie galėtų kontroliuoti kiekvieną siunčiamą žinią. Visiems radio tarnautojams įsakė jam įteikti net ir tarnybinių pranešimų kopijas. Tarnautojai apsimetė, jog jie artimai bendradarbiauja su kapitonu Aldekoa, tuo tarpu jie visi buvo kairaus nusistatymo ir buvo pasiryžę užkirsti kelią fašistams, sumaišyti jų planus.

Radio stoties tarnautojai, gavę Franko radiogramą, nė vieno žodžio nepranešė kapitonui Aldekoa, bet tuoj ją pasiuntė krašto apsaugos ministeriui. Jie laukė iš krašto apsaugos ministerijos energingų žygių, kurie sutrukdytų sukilimą. Bet kadangi labai didelio pasitikėjimo ministerijai neturėjo, tai pranešė sindikalistinėms savo organizacijoms, kurioms priklausė prieš eidami kariuomenės tarnybą ir su kuriomis niekad nenutraukė ryšių.

(Bus daugiau)

DR. K. NURKAT

Kviečia jumis prisirinkti gerus akinius. Akys egzaminuojamos dykai. Kainos akinių prieinamos

BUDRIK FURNITURE HOUSE

Krautuvė Su Mėlynu Frontu

3409 So. Halsted Street

Tel. Yards 2151

DAR TURIME KELETĄ KOPIJŲ

Mikalinos Glemžaitės

Lietuvių Moterų Tautiniai Drabužiai

(iliustruota)

KAINA $1.00

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.

Chicago, Ill.

CRANE COAL COMPANY

5832 So. Long Avenue

Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų daug dulkių išimta Perkant 5 tonus ar daugiau $7.35

Smulkesnės dėl didelių namų. Perkant 50 tonų ar daugiau tiktai $7.00

PETROLEUM CARBON COKE $8.25

Sales Tax extra perkant 5 tonus ar daugiau. Tonas .....

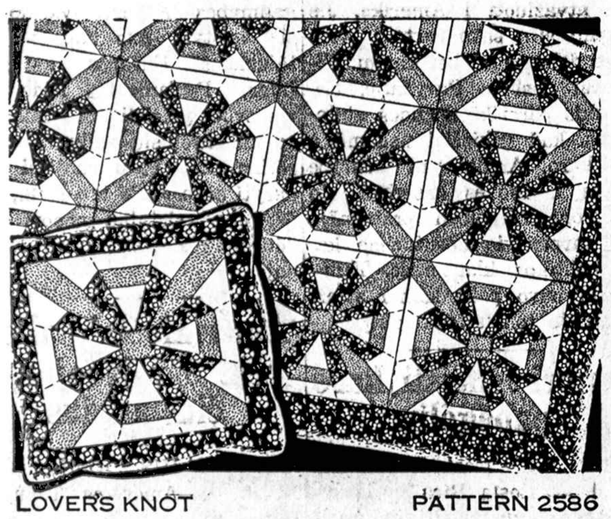

LOVER'S KNOT PATTERN 2586

2586—Išsiuvinėjimas lovos užklodui.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., 2586
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street — Phone YARds 0781

S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue — YARds 1138, YARds 1139

LACHAWICZ IR SUNŲS
2314 West 23rd Place — Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue — Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone YARds 4908

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. — Phone GROvehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero — Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue — Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARds 1419

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak. Šeštadienį ir sekmadienį — į Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R 3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residencijos Telefonas BEVERLY 8244
Jeigu neatsiliepia, šaukite BOULEVARD 1040
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. — Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antrad., Ketvirtad., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą
Telefonas HEMLOCK 6111

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų tel.—Hyde Park 3395

Garsinkitės "N-nose"

KORESPONDENCIJOS

Waterbury, Conn.

Iš Lietuvių Piliečių Politiško Klubo.

Rugpiučio 3 d. pas mus Waterbury taip vadinamam 103 klube buvo mėnesinis susirinkimas. Susirinko gana daug narių kaip vasaros laiku. Galima sakyti, kad šis susirinkimas buvo gana gyvas, na, o kas gi jį gyvą padarė, atsakyti galima trumpai, tai nauji įvykiai Lietuvoje. O kad jųs žinotumėt, kokio juoko buvo, — fokusai ant fokusų, o dėl ko? Ve, tulas žmogelis sako, kad reikėtų pakalbėti apie Lietuvą, taip ir pradėjo apie Lietuvą kalbėti. Kai kurie pradėjo lyg ir juoktis, bet kada priėjo kalbos prie rimtesnio ritmo, tai juokai jau į šalį nuėjo, prieita prie rimtesnės kalbos, be to, nutarta, kad butų paruošta protesto rezoliucija prieš sovietus, kas ir liko padaryta. Didžiai gerbiamas Tamas Matas beveik yra sumanytojas šio taip prakilnaus darbo, o tai reik žinoti, kad Tamas Matas yra vienas iš puikiausių lietuviškų politikierių Waterbury.

Keli komunistėliai pasišiaušė ir jautėsi labai nejaukiai, ir jie patys gėdijosi, jeigu jie dar gėdą pažįsta.

Vienas toks ilgas komunistas, kuris atatinka pusantražmogiui, bet jis proto tai tiek turi apie politiką, kad vargu jis vardą pasirašo — nagi jis dar bando apginti bezdžioniškąjį Staliną, brolau, aš manau tau Stalinas kad spirtų į tąją vietą, kur pečiai pasibaigia, tai lėktum į viršų kaip "papkornis", na, o kitas tai mažiukas komunistėlis vos sprindis ir colis. Kitas su rausvais plaukučiais, tikras taip vadinamas anų laikų judošėlis. Jis irgi mano, kad jo siela liko taip jau išganyta, kuomet kacapai okupavo Lietuvą. Bet ateis laikas, kada jie apgailestaus savo padarytąsias klaidas, kuomet gal ne vienas ir iš jų giminių žus nuo kacapiškos rankos!

Į komisiją išrinkti šie asmenys: Tamas Matas, Antanas Lazdauskas ir Juozas Gelgautas.

Dabar, broliai ir sesės lietuviai, kaip sau nemanykite, mes gi nemylėjom Smetonos režimo, bet mes nemylime ir dabartinio Stalino režimo! Mes lietuviai iš amžių mylime laisvę, musų prabočiai už ją kariavo, daug musų nelygiose kovose už laisvę, už lietuvybę žuvo, dar gal daugiau žus. Bet tai ne veltui, — visgi ateis valanda toji, kurios mes laukiame, kad išmušę laisvės varpas ir mes vėl laisvi busime, tik nežinia ar mes, ar gal tik musų ainiai?!

Lietuviška knyga prakeikto kacapo buvo per 40 metų surakinta pančiais, sudilo pančiai, jos lapai atnešė ir vėl naują šviesą!

Mes matome laikraščiuose, kad bolševikiški tankai bei sunkvežimiai pavertė Lietuvos sostinės Kauno gatves į arimą, visur užpludę alkanieji kacapai ėda nekaltą Lietuvos duoną!

Juozas Tysliava išvažiuodamas iš Lietuvos pasakęs, — sudiev Lietuva tėvyne, tu UTĖLIŲ apgraužta šalis. Tada jis papildė smertelną grieką, dabar tą pat kartoja bolševikai arba komunistėliai. Bet mes geri tautos sunųs, mes mylime demokratišką laisvę, kas Lietuvos konstitucijoj yra parašyta, mes už ją kovosime, mes nepripažinsime šio taip neteisingo okupavimo Lietuvos!

Musų didžiai Waterbury gerbiamas Tamas Matas jau puikią pradžią yra padaręs, jis veik yra pirmutinis Waterbury sumanytojas, kad reikia prieš tokį smurtą protestuoti ir kad reikia nenuleisti rankų, o ypač šiuo taip svarbiu momentu. Taigi reikia už pavyzdį imti Tamą Matą ir pasekti jo vyzdžiu, rašant visokias rezoliucijas ir protestus. —Klubietis

RESOLUTIONS PASSED BY THE LITHUANIAN CITIZENS POLITICAL CLUB INCORPORATED, OF WATERBURY, CONNECTICUT, AT THEIR MEETING HELD AUGUST 2, 1940, PROTESTING AGAINST THE SEIZURE OF LITHUANIA BY THE UNION OF SOCIALIST SOVIET REPUBLIC (RUSSIA).

WHEREAS, The Lithuanian people of the City of Waterbury, State of Connecticut, United States of America, are greatly interested in the welfare, culture, literature, prosperity and development of their native land; and

WHEREAS, A very large number of Lithuanian people, residing in Waterbury, have relatives and friends now residing in Lithuania; and

WHEREAS, The residents of Waterbury, of Lithuanian descent, have been, are and will be true and loyal citizens of the United States of America; and

WHEREAS, Many Lithuanian people, residents of Waterbury, who have been born in Lithuania, and they and many other Lithuanian people who have relatives and close friends in Lithuania, still have and cherish a great love and affection for their native land; and

WHEREAS, Since time immemorial, the Lithuanian people cherished and lived for freedom of democracy, expression of opinion, freedom of discussion, freedom of religion and free enterprise; and

WHEREAS, The Lithuanian people have always fought, protested and rebelled against autocracy, despotism and dictatorship and have always opposed and objected to regimentation of industry and agriculture; and

WHEREAS, The Union of Socialist Soviet Republic (Russia) has unlawfully and without right, seized the control of the government of Lithuania and was the instigator and producing cause of a farce or pretended election, as a result of which, certain alleged Communists were elected to office; and

WHEREAS, The newly elected officers voted to amalgamate and merge and did merge with the Union of Socialist Soviet Republic (Russia).

NOW, THEREFORE, BE IT RESOLVED, That the Lithuanian Citizens Political Club, Incorporated, go on record as opposing and protesting and strenuously objecting to this sham merger of a free and independent republic, with a great and ruthless power, and severely condemn the Union of Socialist Soviet Republic (Russia) for its ruthless seizure of a small, helpless nation, which had always loved and cherished its independence;

AND IT IS FURTHER RESOLVED, That a copy of this resolution be sent to His Excellency Franklin D. Roosevelt, President of the United States of America, and to the Honorable Cordell Hull, Secretary of State of the United States of America.

BY THE COMMITTEE,
Tamas Matas
Antanas Lazdauskas
Juozas Gelgauta

Rockford, Ill.

Palaidojus Marijoną Levickienę

A. a. Marijona Levickienė po tėvais Kulvinckiutė persiskyrė su šiuo pasauliu liepos 28 d. 1940 sulaukusi 64 metų amžiaus.

Gimus Kunigiškių kaime, Pajevonio parapijoje. Amerikoje išgyveno apie 30 metų. Velionė sunkiai sirgo 8 savaites.

Didžiausiame nuliudime paliko savo vyrą Joną; du sunus — Praną ir Vincą; tris dukteris — Mariutę Sabalienę, Uršulę Bendarienę ir Onutę Leškienę; vieną marčią, tris žentus ir 8 anukus; du brolius — Jurgį Rockforde ir Vincą Kulvinską Lietuvoje. Taip pat paliko daugelį artimų ir tolimesnių giminių.

Velionė M. Levickienė išauklėjo labai pavyzdingą šeimyną ir buvo nepaprastai linksmo budo moteris. Niekas netikėjo, kad jau ji tiek metų sulaukusi. Savo išvaizda ir visada linksmu nusiteikimu išrodė daug jaunesnė, negu ji iš tikrųjų buvo.

Kaip gaila, kai žmogus pačiame geriausiame gyvenimo laiku, kada vaikai suaugę, turi mirti.

Velionė per daugelį metų prenumeravo "Naujienas" ir labai mėgo jas skaityti.

Velionė liko palaidota su bažnytinėmis apeigomis. Susirinko didelė minia žmonių atiduoti a. a. Marijonai paskutinį patarnavimą palydėdami į kapines. Tai liudija, kad velionė buvo visų mylima ir gerbiama.

Miela Mariute, ilsėsis šios šalies šaltoje žemelėje.

M. Čepulienė.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

NASHVILLE, Tenn. — Rosemary Griffith, oro linijos ekonomė, kuri buvo surasta be sąmonės lėktuve.

Laikas Pasisakyti Atvirai Kas Esame Ir Kur Einame

Į Jaunimo Kulturos Ratelio Narius

Rugp. 7 d., mes, Lietuvių Jaunimo Kulturos Ratelis, ir musų vadovaujamas Choras, kaip žinot, laikėm susirinkimą ir turėjom gyvas diskusijas apie musų darbuotę ir musų visuomeninį ir politišką nusiteikimą. Nėra tai paslaptis, kad musų L.J.K.R. ir musų Choras, buvo ir yra vedamas komunistiškai nusiteikusių asmenų. Kaip mes nesidangstytume ir kaip mes nesiaiškintume visuomenei, musų glaudus sandarbininkavimas su komunistais išduoda mus, ir mes nuo to ilgiau negalim pasislėpti. Antra vertus, ir toks musų elgesys yra nedoras, nes mes sužiniai apgauliojam lietuvių visuomenę. Menas ir kultura, kurią mes esame pasibrėžę sau už tikslą, turi but vedama kulturingu keliu, o ir neprivalo buti apgaubta veidmainystės kauke.

Dabar, kuomet Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė liko patremta po Rusijos komunistų batais, kuomet tukstančius musų brolių ir seserų sugrudo į kalėjimus; kuomet šimtai dorų Lietuvos vaikų yra žudomi tik dėl to, kad jie stovi už laisvę ir nepriklausomą demokratišką Lietuvą; kuomet tukstantinės minios musų brolių yra tremiamos į Rusijos tyrlaukius, Sibirą ir ten turės badu mirti, mes čia, budami laisvės šalyj, turim juos suprasti, turim jiems atjausti, ir musų, kaipo Lietuvos vaikų ir dukrų šventa užduotis, yra eiti savo tautos žmonėms į talką.

Einam Į Talką Nedoriems Gaivalams

Dabar gi, su mumis yra kaip tik priešingai: Mes einam į talką nedoriems gaivalams, tiems musų tautos išgamoms, kurie čia mus apgaudinėja ir padeda Rusijos komunistams žudyti musų brolius ir seseris. Šitokis musų elgesys, broliai ir sesutės, negali sutikti su doro lietuvio širdimis. MES TURIM NUTRAUKTI VISUS RYŠIUS SU VIETOS KOMUNISTAIS IR PASISAKYTI, KAD MES ESAME DORI LIETUVOS VAIKAI IR STOJAM UŽ LIETUVOS LAISVĘ, DEMOKRATIJĄ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Tik pravedę šitokį nusistatymą mes galėsim gyvuoti kaipo L.J.K.R. ir skleisti lietuvių dainą, meną ir kulturą. Aš, budamas praeitą kartą susirinkime mažai ten kalbėjau. Mažai todėl, kad atsižvelgiant į tai kas Lietuvoj šiandien dedasi, mane tiesiog šiurpai varstė, klausant kai kurių musų draugų kladingas, ar tikriaus pasakius, parsidavusias komunistams kaibas. Dabar atgavęs savo nuovoką, sutvarkęs savo mintis, ir rašau šį pareiškimą.

Prie užbaigos dar tenka pasakyti, kad "Vilnis" naudoja musų vardą garsinimui savo piknikko, neturėdama nuo mus oficialaus leidimo. Tai padarė musų komunistuojanti nariai, ir todėl mes turim pasakyti, KAD MES NEISIM IR NEDAINUOSIM TIEMS MUSŲ TAUTOS IŠGAMOMS, KURIE ČIA SUŽINIAI APGAUDINĖJA LIETUVIŲ LIAUDĮ IR STOJA UŽ STALINO RAUDONUOSIUS BUDELIUS.

Ratelio Kurėjas.

Viena Ligoninė — 20,000 Kudikių

Lewis Memorial Maternity ligoninė, 30th ir Michigan avenue, buvo įsteigta 1931 metais.

Per tuos devynis metus ligoninėj pasaulį laimingai išvydo lygiai 20,000 kudikių.

20,000-tinio kudikio garbė teko marquetteparkietės Mrs. Arthur Lehner, dukrelei, kuri gimė užvakar naktį. Lehneriai gyvena ad. 6240 South Fairfield avenue.

Pirma Diena Nelaiminga

22 metų Bruno Krzyžak, 2348 Elston avenue, užvakar pradėjo laikinai dirbti už sargą Columbia Hardwood Lumber sandėlyj, ad. 2438 Elston. Per kelias valandas viskas ėjo ramiai. Bet apie trečią ryto du piktadariai jaunuolį užklupo, supančiojo, uždarė šėtroj, o patys atplėšė du seifus ir pasiėmė viską, kas buvo viduj.

Gavo Darbą — Pirmą Dieną Žuvo

Po penkių metų nedarbo, vargo ir pabadavimo, 48 metų Hyacinte Ferro vakar pagaliau gavo darbą Mayer Manufacturing Company dirbtuvėj, 3130 W. 51st street.

Ant jo ten užvirto didžiulė dirbtuvėj naudojama grandinė ir jį mirtinai sužeidė.

Nelaimė įvyko užmuštąjam vos pradėjus dirbti.

Pirkite anglis dabar

Posakis teigia: vasarą paruošk roges, o žiemos metu vežečias!

Posakio moralė tokia: planuokit savo gyvenimą bent artimai ateičiai, įsigykit reikmenų ateičiai tuo metu, kai jas galima pirkti pigiau.

Anglys yra reikmena, kurią galima pigiau pirkti vasaros metu, nors teks kurenti jas apščiai tik žiemą. Štai anglis dabar, vasaros metu, ir pavartu pirkti.

O pirkti jas patartina iš Western Coal and Supply Co., 4916 So. Western Ave., telefonas Prospect 3400.

Čia užlaikomos geriausios anglys. Pristatomos į namus visur mieste. Patarnavimas greitas ir rupestingas. Jeigu norėtumet pasitarti, tai gausite nuoširdų ir praktišką patarimą. Ir patarimas bus suteiktas dykai.

Taigi turėkite omenėje Western Coal and Supply Company, 4916 So. Western Ave. (telefonas Prospect 3400), kurios prezidentas yra J. Moscipan ir su kuria biznis visuomet apsimoka daryti.

REIKIA VYRŲ AEROPLANŲ STATYBAI
Žiurėkit skelbimą šios dienos laidoje ir skyriuje, kur reikalaujama darbininkų.

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaičiavimas.
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvis pardavėjas.
3039 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Bukit Malonus SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuot jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

MONTI Studios— PIRKIT TIESIOGIAI Sutaupinkit 40%

Išdirbėjai puikių portretų monumentams—
Padaryti U. S. A. Įkurėjai "MONTIGRAPH'O" Garantuoto portreto
PATVARAUS VIEKAD NENYKSTANČIO ORO NEĮVEIKIAMO
Jis negali nukristi!
7008 SOUTH PAULINA ST.
PROspect 1266

10-tas Metinis Išpardavimas
Visos ainos Numuštos
NAUJAS APŠILDYMAS
4 kambarių namui

$212
Pilnai Nereikia įmokėti
36 Mėnesiai išmokėjimui
WESTLAKE SUPPLY CO.
1300 W. LAKE STREET
Monroe 4842-3-4

VYTAUTAS TARUTIS
—ADVOKATAS—
134 N. LA SALLE ST.
Room 2014
State 7572
3149 SO. HALSTED ST.
Victory 2679

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atnige
Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką,—gausi paskolą ant ilgų metų.
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Garsinkitės "N-nose"

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS Išima Už $13.50
PRABUVIMAS Ligoninėje $50.00
RAUDONGYSLIŲ Išėmimas ir Ligon. $25.00
REUMATIZMAS Greita Pagelba $2.00
GYDO VISAS LIGAS Ekzaminacija ir vaistai $1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS

Parduodam geriausį ir stipriausį FOX HEAD ALŲ
Vynai-Likieriai-Gėrimai
į visas miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

PIRKIT SAU MATRACĄ
TIESIAI IŠ DIRBTUVĖS
Wholesale Kaina
SUTAUPINKIT TARPININKO PELNĄ

Mes esame dirbėjai matracų, lovų, box springs ir studio couches. Mes atnaujiname senus matracus—vienos dienos patarnavimas. Mes pristatome bet kur mieste. Nuoširdžiai kviečiame jus atlankyti musų įmonę ir pažiurėti kaip mes dirbame. Atsilankykit į musų
Atsineškit šį Kuponą
ŠIS KUPONAS YRA VERTAS $1.00 ANT KIEKVIENO PIRKINIO VIRŠ $5.00
FABRIKĄ
1936-38 S. HALSTED ST.
Tel. MONROE 0377-0378

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Garsinkitės "N-nose"

"KULTUROS"
Numerius trečią ir penktą
(kaina 45 centai)
Galima gauti
NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.

Naujienų Spulka
Permainė Vardą
VIETOJ LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION, DABAR VADINSIS:—
Universal Savings and Loan Association
Šioje Associacijoje visi indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation Washington, D. C.
MOKA 3½% UŽ VISUS INDĖLIUS. Kreipkitės
1739 SOUTH HALSTED STREET

NAUJIENOS
NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj.
NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.
NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.
NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.
NAUJIENŲ prenumerata Amerikoj (be Chicagos) kainuoja $5.00, Chicagoj ir Europoje —$8.00.
NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antrašu:
"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co. Inc.

1739 South Halsted Street

Telephone CANal 8500

Subscription Rates:

$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.5
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3
Savaitei	18
Mėnesiui	75
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta):	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Ginčai dėl konskripcijos

J. V. kongresui yra pateiktas visuotinos karo prievolės sumanymas, ir dabar abejuose kongreso rumuose eina tuo klausimu karšti ginčai. Nors atrodo, kad sumanymo šalininkai kongrese sudaro žymią daugumą, bet oponentų kritika jau privertė juos daryti kai kuriuos kompromisus. Pradžioje buvo siuloma šaukti karo tarnybon visus vyrus nuo 21 metų amžiaus iki 65 metų, bet dabar jau kalbama tiktai apie vyrus tarpe 21 ir 31 metų amžiaus.

Priverstinas kareivių ėmimas taikos metu nesutinka su įsigyvenusia Amerikos tradicija. Jungtinėse Valstijose, taip pat kaip ir Anglijoje, yra įprasta imti į kariuomenę tiktai tuos, kurie stoja į ją savo noru. Šituo atžvilgiu jos skiriasi nuo Europos kontinento valstybių, kur kiekvienas sveikas vyras turi tam tikrą laiką atitarnauti "karaliui" arba respublikai.

Daugumą lietuvių, atvykusių į šią šalį, gyveno po Rusijos caro valdžia, kur kareivio padėtis buvo ypatingai sunki. Daugelis jų čia dėl to ir atvažiavo, kad jie nenorėjo dėvėti rusų kareivio rudinę (ir kentėti nekulturingus elgesius bei užgauliojimus iš rusų oficierių pusės). Taigi ne vienam jų atrodo keista, kad jau ir šitoje laisvoje šalyje valdžia rengiasi po prievarta imti jaunus vyrus į "vaiską".

Bet iš visko matyt, kad tai bus neišvengiama. Amerikos valdžią kaltinti dėl to butų neteisinga. Ji to nenori, ir ji žino, kad to nenori žmonės. Nėra jokio malonumo jaunuoliui kokius metus laiko išbuti kariuomenėje, maršuoti pagal komandą ir mokintis muštro bei ginklų vartojimo, — kuomet per tą laiką jisai galėtų lankyti mokyklą arba dirbti ir sutaupyti centą, kitą savo ateičiai. Valdžia, kurią žmonės renka, tokio dalyko visai nesiulytų, jeigu ji galėtų be jo apsieiti.

Kaltinti reikia Hitlerį, kad šitas nemalonus reikalas dabar Amerikoje iškilo. Hitleris gali užpulti Jungtines Vastijas — taip pat, kaip jisai užpuolė Norvegiją, Holandiją, Belgiją, Francuziją ir Angliją. Jeigu jisai užkariautų visą Europą, tai kas jį galėtų sulaikyti nuo "blitz-kriego" prieš šią šalį? Galėtų sulaikyti tiktai baimė, kad Amerikos ginkluota jėga bus stipresnė, negu jo. Todėl Amerikoje ir kilo mintis tokią ginkluotą jėgą įsitaisyti, suorganizuojant galingą armiją. Vien iš savanorių sudaryti didelę armiją vargiai butų galima.

Kaltinant Hitlerį, kad jo plėšikiški žygiai pastatė į pavojų šios šalies ateitį, reikia neužmiršti ir jo prietelių bei partnerių — Mussolinio ir Stalino. Mussolini aktingai dalyvauja kare Hitlerio pusėje. O Stalinas padeda Hitleriui, gal but, daugiau ir už Mussolinį. Kuomet Stalinas pasirašė su Hitleriu "nepuolimo sutartį" pereitų metų rugpiučio mėnesio 23 d., tai jisai **atidarė Hitleriui kelią į karą.** Nes Hitleris nebutų drįsęs kariauti, turėdamas stiprius (arba bent skaitlingus) priešus dviejuose frontuose: vakaruose ir rytuose. Bet kai Stalinas davė Hitleriui žodį jo nepulti ir dar prižadėjo padėti jam apsidirbti su Lenkija, tai Hitleris pasijuto galįs karą laimėti. Ir savo kruviną darbą pradėjo!

Bet tie žmonės, kurie garbina Hitlerį ir Staliną ir kurie visokiais budais stengiasi jiems padėti, šiandien Amerikoje garsiausiai šukauja apie "taiką" ir smerkia viską, ką tik Amerikos valdžia daro šio krašto saugumui užtikrinti. Jie smerkia valdžią, kuomet ji duoda pagalbą Anglijai, kuri nuo to rudojo plėšiko ginasi. Jie smerkia Amerikos armijos didinimą ir ginklavimą. Jie smerkia ir konskripcijos sumanymą, sakydami, kad tai esąs "kelias į fašizmą". Tačiau sovietų Rusijos jie nepeikia, kuri visą laiką turėjo konskripciją, o ginklavimosi reikalams išleidžia daugiaus, kaip pusę visų krašto pajamų!

Jų argumentų visai nėra ko paisyti. Amerika privalo atsižvelgti ne į tai, ką sako visokie "penktosios kolonos" gaivalai, bet į tai, kaip geriausia apsaugoti save nuo tokių nelaimių, kokios pastaruoju laiku ištiko įvairias tautas Europoje. Mums reikia džiaugtis, kad gyvename šioje šalyje, kuri dar nėra į karą įsivėlusi. Bet butų baisu, jeigu ji įsiveltų, nepasiruošusi. Todėl daryti kokias nors kliutis, kuomet Amerika stengiasi savo apsigynimo jėgas sustiprinti, butų musų pusėje labai neišmintinga — ir nedėkinga šiam kraštui, kuris duoda mums laisvę ir saugumą!

APŽVALGA

MELAS IR PUSIAU-TIESA

Melagiai apgaudinėja žmones dvejopu budu: jie arba prasimano visai nebutus dalykus ir juos pasakoja žmonėms, arba pasako dalį tiesos, o kitą dalį paslepia ir paskui daro "išvadas". Toks pusiau-tiesos sakymas kartais yra didesnė apgavystė, negu grynas melas, ir šitą žmonių mulkinimo budą labai mėgsta vartoti musų komunistai.

Štai A(ntanas) B(imba) rašo Brooklyno komunacių organe, kad "Naujienos" nurodė, jogei Lietuvoje plačiai pasklido džiaugsmo nuotaika, kuomet atsistatydino A. Merkio kabinetas ir A. Smetona išdumė Vokietijon. Padavęs ištrauką iš "Naujienų" apie žmonių nuotaiką Lietuvoje pirmose Paleckio "vyriausybės" dienose, Bimba sako:

"Kokią iš to išvadą daro 'Naujienos', 'pažvelgusios tiesai į akis?' Ar jos pripažįsta Lietuvos žmonių valią ir džiaugsmą?

"Nieko panašaus. Jos šaukia smetonininkus, klerikalus, sandariečius, socialistus bendron kovon už sugrąžinimą Lietuvoje išnaudotojų viešpatavimo."

Čia Bimba pamelavo per akis, nes "Naujienos" už sugrąžinimą Lietuvoje išnaudotojų viešpatavimo niekuomet nestojo. Tame straipsnyje (iš rugpiučio 8 d.), iš kurio jisai paėmė citatą, "Naujienos" griežtai atmetė visokią mintį apie Smetonos režimo grąžinimą Lietuvoje ir pasisakė **už nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos atstatymą.**

Tai viena. O antra, "Naujienos" tame straipsnyje nurodė ne tiktai tą faktą, kad Lietuvos žmonės nudžiugo, nusikratę Smetonos, bet taip ir kitą, ne mažiau svarbų faktą, butent: **kad tas žmonių džiaugsmas netrukus virto nusivylimu, nes— "iš laisvės grąžinimo įrankio Paleckio "vyriausybė' buvo greitai paversta Lietuvos nepriklausomybės duobkasiu".**

Šitą dalį musų pareiškime tas Maskvos pakalikas užtylėjo ir tokiu budu visai iškreipė "Naujienų" mintį. Jisai klausia, kodėl gi mes nesidžiaugiame kartu su Lietuvos žmonėmis,— tuo tarpu kai "Naujienose" jau buvo aiškiai pasakyta, kad tie, kurie pradžioje buvo sukėlę džiaugsmą Lietuvoje, netrukus ją **pavergė!** Argi nebutų idiotiškas dalykas džiaugtis, kad Lietuva pateko vergijon?

KAIP JIE PASAKOJO ŽMONĖMS

Tik-ką gavome kelis "Lietuvos Aido" numerius, jau paleckinėje dvasioje suredaguotus. Jie pilni Rusijos ir jos diktatorių garbinimų ir naujųjų Lietuvos "ministrų" deklamacijų apie liaudį. Dabar, kuomet jau žinoma, kas su Lietuva atsitiko, yra įdomu kai kuriuos tų "ministrų" pareiškimus perskaityti.

"Vidaus reikalų ministras" M. Gedvilas pasakė per rad. ją kalbą, kuri buvo įdėta "L. Aide" birželio 22 d. Jisai įspėja Lietuvos žmones neklausyti "jokių provokacinių gandų", o pasitikėti tiktai "oficialiai patvirtintais vyriausybės ir jos organų pranešimais". Paskui sako:

Į teisėtą privatinę nuosavybę ar turtą niekas nesikėsina. Raudonoji Armija atėjo į musų kraštą ne musų gyvenimo santvarkos pakeisti ar vykdyti kokią okupaciją, o tik apsaugoti mus nuo karo pavojaus ir padėti išlaikyti mums savo nepriklausomybę."

Tai matote, kokie užtikrinimai buvo viešai duodami Lietuvos žmonėms: privatinis turtas nebus atimamas, gyvenimo santvarka nebus keičiama, krašto nepriklausomybė bus ginama. O neilgai trukus po to, visa Lietuva tapo susovietinta ir prijungta prie Rusijos!

Kitas "ministras" (žemės ukio) — "draugas" Matas Mickis, ramino Lietuvos ukininkus, kad jų ukiai nebus paliesti. "L. Aidas" jo kalbą įdėjo birželio 23 d. Tarp kitko joje sakoma:

"Ukininkai, žinokite ir tikėkite, kad Lietuvos liaudies vyriausybė pilnai supranta jusų gyvybinius reikalus ir niekada jusų neapvils. Kiekvienam ukininkui, kuriam žemė yra pragyvenimo šaltinis, o ne spekuliacijos objektas, garantuojama visiška jos neliečiamybė. Toji jusų žemė, kurią jųs esate amžiais persunkę savo prakaitu ir krauju, yra jusų ir pasiliks jusų. Nebus daroma jokių pasikėsinimų į bet kurį jusų turtą, kuris yra sunkaus jusų darbo vaisius."

Taip kalbėjo Maskvos komisaro paskirtas Lietuvai "ministras". O už keturių savaičių po tos jo kalbos, buvo išleistas įstatymas, kuriuo visa Lietuvos ukininkų žemė tapo paskelbta "valstybės nuosavybe". Šiandien jau atiminėjama iš ukininkų, kurie turi daugiau kaip 30 margų, jų laukai ir pievos.

Ar ukininkas, kuris turi 50 arba 60 margų žemės, yra "spekuliantas"? Lietuvos Universiteto tyrinėjimai, paremti duomenimis apie žemės ukio stovį, parodė, kad **produktyviškiausi ukiai Lietuvoje yra tie, kurie turi apie 70 hektarų žemės.** Bet "liaudies vyriausybė", kuri pasigyrė suprantanti ukininkų "gyvybinius reikalus", atiminėja žemes iš ukininkų, turinčių 35 arba 40 hektarų — po to, kai ji buvo garantavusi ukininkams "visišką žemės neliečiamybę"!

Šitokiais pareiškimais sovietų imperialistai, paleckinių "ministrų" lupomis, mulkino ir apgaudinėjo Lietuvos žmones.

"Liaudies draugų" maską užsidėjęs, atėjo į Lietuvą — ir ją plėšia.

STEIGIAMOJO SEIMO KONSTITUCIJA

Savo susirinkime Pittsburghe Am. Liet. Kat. Federacijos Taryba pasisakė už atgaivinimą nepriklausomos Lietuvos su tokia santvarka, kokią jai davė Steigiamasis Seimas. Tarybos tuo klausimu priimta rezoliucija skamba taip:

"Pradėdami darbą padėti Lietuvai atgauti nepriklausomybę, mes aiškiai pasisakome, kad stovėsime už laisvą, nepriklausomą, demokratišką Lietuvą ir už tokią jos valdžios formą, kokia buvo paskelbta Lietuvos Tarybos Nepriklausomybės Deklaracijoj 1918 m. vasario 16 d. ir įgyvendinta Steigiamojo Seimo."

Šituo pareiškimu Kataliką Federacija griežtai atsiskiria nuo tų, kurie dar svajoja apie atgaivinimą Lietuvoje "tautos vado" diktaturos.

Bet Steigiamasis Seimas nebuvo pabaigęs Lietuvos demokratizacijos darbo. Jisai nesuteikė Lietuvos žmonėms sąžinės laisvės. Civilinė metrikacija nebuvo įvesta. Iš valstybės iždo, į kurį deda mokesčius visi piliečiai, tikintieji ir netikintieji, dvasininkams buvo mokamos algos.

Be to, St. Seimas apleido **socialinės apsaugos sritį.** Ukininkams jisai davė labai svarbų ekonominį pagerinimą — Žemės Reformą, bet darbininkus aplenkė.

Busimoje nepriklausomoje Lietuvoje turės but tinkamai sutvarkyti ir šitie du pagrindiniai žmonių reikalai.

St. Miščikas-Žiemys

VADIZMAS

Yra Analfabetizmas Ir Principų Bankrotas

I.

Aklas žmogus reikalingas vadovo, nors juo butų, vaikas, šuo ar paprasta lazda.

(Tęsinys)

Ar ne tuo pat keliu vyksta ir eina šiandien diktatorių partijos? Ar jos nekeičia savo nuomonę kasdien laviruodamos tarp pasaulio galiunų vien su tikslu išlaikyti valdžią? Ar gali šiandien komunistų partija paskelbti, jog ji eis tuo ar kitu keliu, paskelbti savo programą, kuomet išsilaikymui valdžioje reiktų ją kasdien parduoti, pakeisti?

Ir todėl pasaulyje idėjiniems principams bankrotavus atsiranda popiežizmas arba vadizmas, kurio tikslas yra turėti atspirties tašką kasdien keisti savo programą, kasdien ką naujo sakyti ir skubiausiai pamiršti ką vakar sakė.

Principų, idėjų dekadencija, bankrotas ir politinio avantiurizmo įsigalėjimas nužymėtas vadų ir vadukų telefonstulpiais istorijos keliais...

Bet kartu tai pasako ir kita: Jų neatitinkimą gyvenimui, jų laikininkiškumą.

Istorijoje mes pergyvenome daug panašių žmonijos apsiniaukusių dienų, bet visos jos baigėsi visuomet bankrotu, nes visų jų pagrinde buvo ne žmonijos laimė ne gamtos įdiegti įstatymai, bet — apgaulė, dirbtinumas, nepastovumas, gi nepastovumas negali sukurti amžino rumo, jis turi gruti ir tie apsigauna, kurie ant jo pamatų stato savo laimės rūmą.

Kiekvienoje akcinėje ar kooperatinėje bendrovėje buna direktorija ar valdyba ir kol viskas vyksta gerai, kol nereikia kovoti su mirtimi, posėdžiauja šie direktoriai, rašo ilgiausius protokolus, bet kuomet bendrovė artinasi prie bankroto, išdidus direktoriai, kurie dargi be bendro susirinkimo nutarimo nesutiko pakeisti panaktinį ar paprastą pasiuntinį stovintį prie durų, staiga paveda visą bendrovę vesti vienam asmeniui, kuriuo pasitiki, kuris, tikisi, išves juos iš bankroto pelkių.

Tas pats ir su diktaturomis. Kuomet viskas skęsta, kuomet prieš akis stovi bankrotas, jos, tai yra tie, kurie sėdi šiltuose kabinetuose ir minkštuose foteliuose perduoda viską vienam, kad reikalui atsitikus jį pakeisti kitu sumetant visas klaidas anam, bet patiems likti nekaltais, ištikimais savo principams.

Tai dvasinis bankrotas! Tai skęstančių šauksmas! Tai apsivylėlių, netikinčių savimi priemonė!

Kas susipažinęs su kapitalistiniu pasauliu, su jo užkulisais, su biržomis žino, kaip elgiasi bankrotuojančios bendrovės, jos gasdina prie tokio bankroto priėjusias mažesnes priversdama jas susilieti, kad atsilaikyti, kelia dirbtinai savo akcijas, bet visvien žuva!

Panašų periodą gyvena šiandien Rusija! Mažos bankrotuojančios bendrovės padėtyje yra šiandien musų tėvynė ir visa Pabaltė.

Nežinau, kas bus su ja, nes šiandien vien žinau, kad buvo rinkimai, skubūs ir apgaulingi rinkimai, nes per savaitę laiko doriems rinkimams nepasiruoši, bet jei šie išrinktieji, kurie nešė Molotovo ir Stalino paveikslus, kas reiškia okupantų nubalsuos prisidėti galutinai prie SSSR, jie suvaidins bankrotuojančios bendrovės direktorių vaidmenį, kurie nepasitiki liaudimi, kurie ieško tvirtesnių, nors bankrotuojančių globėjų.

Tik aklas gali nematyti kad Rusija žengia prie bankroto, prie bankroto, kuriame jau seniai akcijos, socializmo antspaudą turinčios, sudegė, tuo pat ir visas atsargos kapitalas. Ko ten galima ieškoti? Bendros savižudžio virvės? Nebent to!

Lietuva, dargi sujungta priverstomis sutartimis su Rusija, gali šiandien paruošti savo mažoje tėvynėje kitoniškesnį, laimingesnį gyvenimą, tiktrai socialistinį išnaikinant tikrai laipsnius, privačią nuosavybę, o ne pergyventi iš naujo Smetonos diktaturą nauja staliniška forma. Bet to bijo globėjai ir randa bankroto bijančių žmonių— vadukų, kurie ne savimi ir ne tauta pasitiki, bet durtuvu, kuris gal ir jiems patiems įsmeigti nors ir perskrodęs pirma tautą.

Rusų radijo nekalba tiek daug dėl Smetonos, kuris engė tautą, kiek, kad jis nepraplėtė rusų kalbos mokinimą. Pirmaiusia susirupinta ne socialėmis reformomis, bet rusų kalbos pamokomis.

Ar ne Muravjovo Koriko laikus pradėsime gyventi?

Ar nemato, tie, kurie veda į šį bučių, jog šiandien Rusijai ne socializmas, ne komunizmas rūpi, bet nacionalizmas, kuris pirmoje vietoje bus?

Vakar klausau Maskvos radijo praneša, jog jau dvi filmos pagamintos apie Petrą Didįjį ir baigiama apie Suvorovą perėjusį Alpes...

Suvorovas pagarbintas, iškeltas į aukštybes.

O ką suteikė Suvorovo žygis Prancuzijai? Grąžino Burbonus, tuos Burbonus, kuriuos Prancuzija nuvertė per Didžiąją Prancuzijos revoliuciją.

Suvorovas, Rusijos carų idėjos nešėjas, virto dvasišku komunistinės Rusijos vadovu...

Čia pat ant stalo guli po trijų mėnesių kelionės Rusijos istorija parašyta Čestakovo, kuris pelnė Stalino 1936 m. konkurso premiją. Tai oficialė rusų mokykloms privaloma istorijos mokslams knyga!

Kas joje yra, kaip Rusijos istorija atpasakota?

Labai keistai, neįprastai arba teisingiau pasakius labai įprastai, nes iš panašių istorijos vadovėlių dar mokėmės caro laikų mokyklose. Ištisas skyrius paskirta Katrės antrosios išgyrimui už jos užsienio politiką, kurion įeina ir Lietuvos su Lenkija padalinimas, nemenkiau pagirtas ir Mikalojus pirmas, kuris, girdi, daugiau turėjo pasisekimo veržimuisi prie Pabaltės, negu Jonas Žiaurusis, jau tuo labiau netenka kalbėti apie Petrą Didįjį, kuris šiandien virto pavyzdžiu ir dvasišku atgimstančio panslavizmo dievu.

Vienas pažįstamas, neseniai buvęs Rusijoje, rašo atvirai: "Rusijos mokiniai paskutiniu laiku pradėję lankyti mokyklas, pradines, daugiau šiandien žino apie Poltavos mūšį su švedais, negu apie patį Leniną, kuris virto savotišku Mahometu, kuriam kiekvienas geras pilietis, kaip musulmonas į Meką, turi nueiti nusilenkti. Iš komunizmo, brolau, liko tiek, kiek dabartinėje katalikų bažnyčioje iš Kristaus..."

Ir šiuos žodžius rašė ne kas kitas, kaip žmogus, kuris Rotušės aikštėje ir prie rusų pasiuntinybės šaukė valio rusams okupantams... Šiandien jis jau nešauktų, bet vėlu...

Kol nevėlu ir mes mokėkim įvertinti padėtį!

(GALAS)

ĮVAIRENYBĖS

KAIP AIŠKINAMI FAKIRŲ ŠPOSAI

Indijos fakirai yra išgarsėję savo sugebėjimais daryti visokių stebuklų. Paprastai tikima, kad jiems tuos stebuklus padeda padaryti nepaprastos jų sielos antgamtinės galios.

Tikrumoje pasirodo, kad tie stebuklai nėra jau toki dideli stebuklai. Paryžiuje neseniai mirė tulas Henre, kuris visą savo gyvenimą kovojo su fakirų apgaudinėjimais ir kai kuriuos neva stebuklus labai paprastai išaiškino.

Henre sako, kad visai lengva be jokių užkeikimų bei maldų išsilaikyti kojas padėjus ant vienos kedės, o galvą ant kitos.

Panašiai yra ir su akmens skaldymu ant panašiai padėto žmogaus. Juk kiekvienas murininkas moka pasiėmęs vienon rankon plytą, su kitoje rankoje laikomu plaktuku ją permušti. Jei jam plyta pasiseka permušti, jis nejaučia jokio skausmo, o jei ne — rankoje pajunta tik nemalonumų sukrėtimą. Tas pats įvykis ir su akmeniu, padėtu ant pilvo. Henre specialybė — ilga spilka perdurti skruostus. Jis, paėmęs špilką, perdurdavo per vieną skruostą, burnos vidaus tuštumą, kitą skruostą taip, kad špilka buna pervėrusi abu skrustus. Tą visą jis padarydavo be jokio skausmo kune. Jis garsiai juokėsi iš matracų, prikaltų smailių vienas netoli kito vinių.

— Juk jei aš padėsiu ant tokios vinies pirštą, tai išskyrus paspaudimą, jį galiu apkrauti net kilogramo sunkumu, nejausdamas jokio nemalonaus jausmo. Žmogaus kunas sveria 80 kg., gi lenta — matracas, prikalta vinių 5 — 6 cm. tolio viena nuo kitos, leidžia nuogą kuną padėti ant 60—70 vinių. Tokia padėtis, aišku, nėra patogi, bet skausmo nejaučiama.

Jei fakiras gula ant stiklų, tas jam pasiseka tik tada, kai tie stiklai specialiai paruošti. Stiklus paruošiama taip: sumuštus stiklus sumetama kibiran su vandeniu, energingai kelias minutes maišo, kas leidžia nusitrinti aštriems kraštams. Publikai rodomi kiti gabalai, kurie nėra ragavę tokios pirties. Tokiu budu paruošti stiklai nėra pavojingi ir fakirai gali raičiotis tokiame stiklų patale.

Dėl kopėčių, padarytų iš kardų, ašmenimis į viršų, Henre pareiškė:

— Pastebėkite, kaip piauname ant lėkšties mėsą. Jųs mėsą peiliu ne spaudžiate, bet "piaunate". Tas pats ir su kardais. Atsargiai statoma pėda ant aštrumo jos nesužeis, bet užteks vieno menko pasistumėjimo išilgai ašmens, tuojau pasidaro plati žaizda.

— Kalbant apie gulėjimą karste, tas pasisekė ir man. Išsirinkau st klinę dėžę, talpinančią 300 litrų oro, įlindau į ją, po to mane joje uždarė ir įleido į vandens pilną baseiną. Man toje dėžėje oro užteko nustatytam laikui ir ištraukus vėl jaučiausi taip, kaip ir įlendant į dėžę.

Garsinkitės "N-nose"

Skaitytojų Balsai

SU KURIAIS MUMS PRIDERA DĖTIS KOVOJ UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ?

(Šį straipsnį skelbiame diskusijoms. — Red.)

Musų tėvų žemė Lietuva jau neteko savo nepriklausomybės. Tą mes visi žinome. Dėl tos nelaimės džiugauja vien tik musų komunistai. Jų džiauksmas berno iš gaspadoriaus nelaimės. Nes naujoji valdžia atėmė žemę nuo gaspadoriaus ir ją atidavė buvusiam bernui. Mes tokios tvarkos nepripažįstame. Todėl mes ir norime toliaus kovoti už Lietuvoje prarastą laisvę ir jos nepriklausomybę. Todėl aš noriu pakelti spaudoje klausimą: su kuriais mums, socialistams ir liberalams, pridera dėtis kovoje už Lietuvos nepriklausomybę?

Mums nepatiko Smetonos režimas, todėl mes kovojome už atsteigimą demokratijos Lietuvoje ir tais sumetimais mes priklausėme Amerikos Lietuvių Kongresui, kur kartu ir komunistai dalyvavo. Vėliaus paaiškėjo, kad musų komunistai tiktai savo kromelį mums nori įpiršti, tai mes su anais persiskyrėme. Dabar, kada Stalino valdžia jau užėmė visą Lietuvą, tai mums pasidarė labai aišku, kokiems tikslams musų vietos komunistai darbavosi.

Tenka ir vėl gelbėti musų tėvynę Lietuvą.

Visi Nekomunistai Nori Pasitarnauti

Jeigu visi, kurie yra nekomunistai, nori pasitarnauti dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, tai su katrais mes, laisvi žmonės, priderame susidėti? Tai šį klausimą aš čionai ir noriu iškelti per musų spaudą.

Mes Kovojome Prieš Smetonos Valdžią

Jeigu mes, socialistai ir liberalai, kovojome prieš Smetonos valdžią, tai mes su musų smetoniniais tautininkais jau negalime kartu dėtis į naują kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Musų klerikalai, Amerikoje ir Lietuvoje, žymiai padėjo Smetonos režimą įsteigti, bet su niekuom nesidėjo vėliaus prieš jį kovoti. Išeina, kad ir su klerikalais mums nėra pakeliuj eiti ir kartu kovoti. Ypač todėl, kad klerikalai pripažįsta tiktai Bažnyčios laisvę ir teises, o kiti piliečiai turi tiktai klausyti ką Bažnyčia jiems pasakys. Tokios laisvės mes nepageidaujame. Mes prieš tokią laisvę jau kovojome, ir prieš Smetonos režimui atsiradus. Tai kaip mes dabar galime dėtis kartu su klerikalais ir kartu kovoti už Lietuvos nepriklausomybę?

Jeigu mes bendrai laimėtume, tai jie mums ir vėl užkrautų savo ryšies laisvę su maldomis ir poteriais, ir algomis kunigams iš valstybės iždo.

Musų Sąlygos

Jeigu musų Amerikos ir Lietuvos klerikalai nesutiks atskirti Valstybę nuo Bažnyčios ir įvesti civilinę metrikaciją, atsižadėti algų kunigams iš valstybės iždo ir nesikišti į mokyklas, tai mes su jais jokiu budu negalime dėtis į bendrą kovą už Lietuvos nepriklausomybę.

Mes Kovosim Atskirai

Musų kovos planai turi buti sudaryti tokie, kurie atitinka musų liberališkas idėjas, kurias mes visiems skelbėme per eiles metų. Mes stojame už pilną demokratiją visiems piliečiams ir už pilną žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvę. Tas užtikrina ir tikinčiam teisę atlikti savo tikybines apeigas ir jam paskirtas privoles.

Valdžia į jo tikybinius reikalus nesikiš dorovės ribose. Mums dėtis bendrai su tais, kurie mus buvo du kartu jau pavergę, aš nematau jokio tikslo. Kunigai pavergė pirmiaus, o smetonininkai paskiau. Bėgti nuo vieno blogumo ir surasti kitą, nėra jokios palaimos. Todėl, aš dabar ir keliu klausimą: Su kuriais mums dėtis kovoje už Lietuvos nepriklausomybę?

Šį mano straipsnį, tikiuosi, pakartos ir kiti laikraščiai.

Vincent B. Ambrose,
Chicago, Ill.

"NAUJIENOS" TURI ĮSTEIGUSIOS
"TRAVELING BUREAU"
Ar nori keliauti juromis? Ar važiuojate atostogoms į Californiją ar kitur? Ar važiuojate į rytines valstijas? Kreipkitės į NAUJIENAS. Čionais gausite patarimą kaip patogiaus ir pigiaus tokias keliones atlikti.
Turime agenturas, laivų, traukinių, busų ir orlaivių.
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Ill.

NAUJIENŲ-ACME Photo

COLORADO SPRINGS, Colo. — Elliott Roosevelt, prezidento sunus, aplankė Wendell Willkie.

SOCIALINĖ NELYGYBĖ

J. Hašeko feljetonas

Audinių fabriko darbininkas Pimpė ir to paties fabriko skyriaus vedėjas Trepkus buvo dideli draugai. Kiekvieną dieną jie sėdėjo alaus bare, kur juos laikė tokia neišskiriama pora, jog visos išdaigos, kurios miesto budavo padaromos, iš anksto budavo priskiriamos darbininkui Pimpei ir vedėjui Trepkui. Darbininkas Pimpė labai mylėjo vedėją Trepkų, tačiau tarp jų perbėgo vieną dieną juoda katė. Dažnai Pirmės veidas įgaudavo iludną išraišką, ir jis paslaptingai susimąstydavo.

Abu jie drauge sėdėjo bare, drauge gėrė ir drauge išdarinėjo išdaigas, kurių dažniausiai budavo ta, kad jie vidurnaktį susirasdavo fabriko kiemsargį ir jį įmesdavo kur nors į purvą. Tačiau kitą dieną fabrike ir bare visuomet sakydavo:

—Vakar darbininkas Pimpė buvo girtas, kaip kiaulė, o ponas vedėjas buvo tik truputį linksmas.

Darbininkas Pimpė kankinosi dėl tokio nelygumo, ir kartą netgi ryžosi susilaikyti nuo gėrimo. Vedėjas Trepkus gėrė iš eilės tris bokalus alaus, o Pimpė tik vieną, ir išeinant iš baro vedėjas buvo išgėręs trisdešimt, o Pimpė — tik dešimt bokalų, ir atsisakė dalyvauti išdaigose.

Pimpė prilaikė poną vedėją, buvo tylus ir susimąstęs, ir laikėsi labai tvarkingai. Vedėjas gi šukavo po visą barą ir dargi aprėkė baro vedėją poną Mariją. Nežiurint to, kitą dieną Pimpė sužinojo, kad į klausimą, kaip jie vakar laikėsi, baro vedėja ponia Marija atsakė:

—Na, taip, žinote, darbininkas Pimpė buvo girtas, kaip kiaulė, o ponas vedėjas buvo tik truputį linksmas.

Pimpė suprato, kad šito priežastis yra socialinė nelygybė, ir kad jis, Pimpė, niekados negali susilyginti su ponu vedėju. Jis nepaprastai troško, kad apie jį bent kartą pasakytų:

—Taip, darbininkas buvo tik truputį linksmas, o ponas vedėjas buvo girtas, kaip kiaulė.

Tačiau jo troškimas neišsipildė. Iš pagarbos vedėjui visi kalbėjo po senovei. Pimpė gėrė labai mažai, bet atėjęs į fabriką iš vedėjo jis visados išgirsdavo tą pačią frazę:

—Na, matai, aš šiandien ir vėl tik truputį linksmas.

Darbininkas Pimpė suprato, kad jo susilaikymas yra be prasmės, kad, kiek tik jis neišgertų, jis visados bus girtas, kaip kiaulė, o ponas vedėjas tik truputį linksmas. Nors vedėjas vos laikydavosi ant kojų, o jis eidavo greta jo tiesiai ir tvirtai, tačiau vedėjas vis budavo "tik truputį linksmas", o jis, Pimpė, — "girtas kaip kiaulė".

Vieną dieną vedėjas ir Pimpė — abu nusigėrė, kaip sakoma, kaip kiaulės. Darbininkas gėrė suprasdamas, kad jam nėra ko varžytis, o vedėjas gėrė su įsitikinimu apie savo gerą reputaciją. Po to jie nuėjo į fabriką ir, neradę kiemsargio, galvėje sučiupo kažkokį uniformuotą žmogų ir įmetė į griovį. Tai buvo jų įprasta išdaiga, po kurios vedėjas kitą dieną fabriko kiemsargiui nunešdavo papirosų ir jais išsipirkdavo. Jeigu sutikti, kad niekas negali išvengti savo likimo, tai to likimo neišvengė ir jie. Čia, pasirodė, buvo ne kiemsargis, bet budintis policininkas, kuris vaikštinėjo po savo kvartalą ir už kurio įžeidimą jam tarnybos pareigas einant grėsė kalėjimas.

Netrukus abu išdaigininkai buvo pašaukti į teismą. Abu pareiškė buvę girti ir liudininkais iškvietė baro vedėją ir keletą svečių, mačiusių, kaip tą vakarą jie išgėrė po trisdešimt bokalų alaus.

Pirmoji buvo klausinėjama baro vedeja ponia Marija.

—Na, taip, liudininke, — kalbėjo teisėjas, — kokioj buklėj Pimpė išėjo iš jusų baro?

— Galiu pasakyti, pone teisėjau, — atsakė ponia Marija, — kad Pimpė buvo girtas, kaip kiaulė.

—O vedėjas Trepkus?

Ponia Marija su pagarba pažvelgė į vedėją ir ištarė:

—Ponas vedėjas tą kartą buvo tik truputį linksmas.

Visa tai buvo užprotokoluota.

Po to atėjo eilė kitų liudininkų, kurie parodė tą patį:

—Darbininkas buvo girtas, kaip kiaulė, o ponas vedėjas tik truputį linksmas.

Įvykis teisėjui pasirodė labai aiškus ir jis padarė tokį sprendimą: kadangi vedėjas buvo tik "linksmas", tai jį nubaudė tris mėnesius kalėjimo, o "girtą kiaulę Pimpę" nuo bausmės atleido, kadangi jis buvo be sąmonės ir už savo veiksmus neatsakingas. Paskelbus sprendimą, darbininkas Pimpė patyrė dar vieną malonumą: vedėjas, išklausęs sprendimą, sukliko:

—O Jėzus Marija, ponas teisėjau, bet juk ir aš buvau girtas, kaip kiaulė!

Tačiau šis prisipažinimas jau nebegalėjo pakeisti teismo sprendimo.

JUOKAI

Visai galimas dalykas

— Ar teisybė, kad iš galvos formos galima spręsti apie moters protingumą.

— Iš galvos kaip galvos, bet iš skrybėlaitės formų — tai tikrai.

Vokiečiai vartoja spiegiančias bombas

LONDONAS, Anglija, rugp. 11 d. — Vakar vokiečiai puolė šiaurės vakarų Angliją. Tai vienas didžiausių puolimų šiaurėje, nes niekad nebuvo sutraukę šiaurvakariuose tokio didelio orlaivių skaičiaus. Šie orlaiviai paleido kelias naujas bombas. Bombos bekrisdamos kaukė ir spiegė labai biauriais balsais. Vokiečiai jas vartojo Francuzijoj, kariuomenei bombarduoti. Jos sukelia žmonėse paniką ir labai biauriai veikia nervus. Dabar pradėjo jas vartoti ir paprastiems Anglijos piliečiams gązdinti.

Fondai Padėti Pirm Mėnesio 15 d.
Neša Pilną Uždarbį
4%
Vėliausias dividendas
Visi fondai apdrausti iki $5,000 by U. S. Gov't Agency
Fairfield Savings and Loan Association
2729 W. Cermak Rd. Law. 6400

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos
Turtas virš - - - - $5,450,000.00
Atsargos fondas virš - - $370,000.00
Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 m.
STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.
Tel. VIRginia 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE

Spausdinam
PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICtory 4965
Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Remkite Lietuvišką Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

PERMODELIUOKIT SAVO SENUS KAILIUS Visa Tai už $15.00
YOUR OLD FURS RENEWED FOR ONLY $15
Permodeliavimas
Pataisymas
Naujas
Pamušalas
Valymas
Paliavojimas
Storage
Apdrauda
Vogue FURRIERS
Pasiuntinį pasaukit telefonu STATE 7626
190 N. STATE ST.
Suite 746
State-Lake Bldg.
Extra kailiai be pelno (jei vartosit)

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukit Tel. VICTORY 0066

MADOS

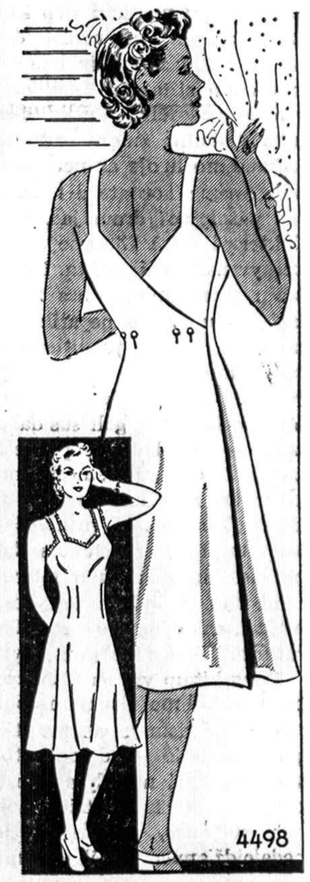

4498—Apatinis—busiančiai motinai taipgi tinkamas diktom moterim. Sukirptos mieros 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
_____
(Vardas ir pavardė)
_____
(Adresas)
_____
(Miestas ir valstija)

JACK SWIFT

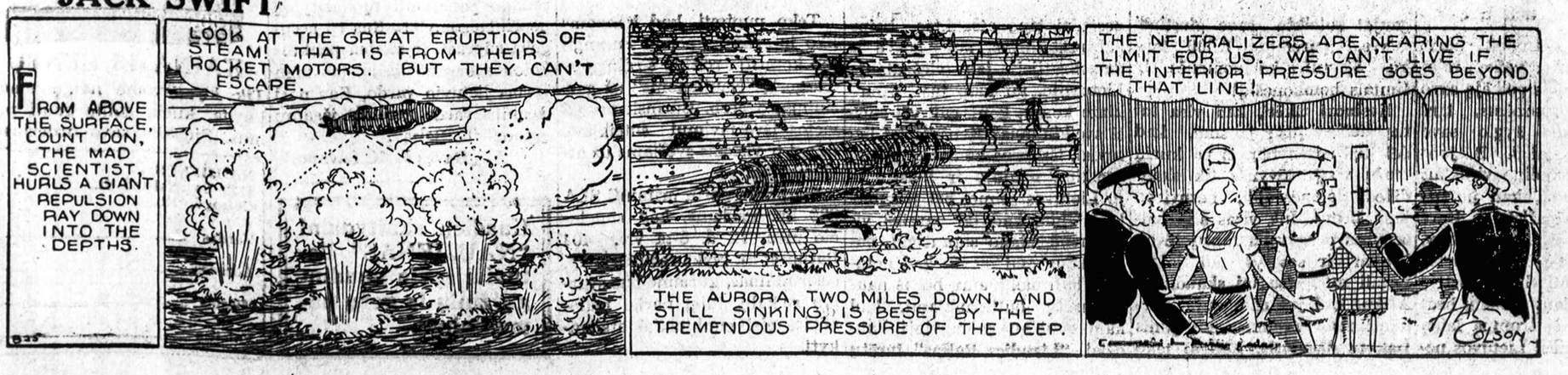

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

IŠ TORONTO PADANGĖS

Klaidingas savęs skriaudimas.

Tiesa, dabar mes pergyvename tokius laikus, kad įvykiai staiga ir netikėtai rutuliuoja i, kas buvo vakar miela ir brangu, tas šiandien vertės nebeturi, ką vakar gerbėm ir d'evinom, to šiandien nebekenčiam ir priešingai.

Nenuostabu, kad tie visi, stačiai nenormalųs laikai, labai paveikė žmones, visokie pasikeitimai, persekiojimai ir gąsdinimai taip įbaugino žmones, jog nežinia kuo turi buti ir kam tikėti, kad nenusidėti krašto santvarkai.

Teisybė, dėl staigių pasaulinių sukrėtimų visoks judėjimas tapo suvaržytas. Daug uždaroma draugijų, organizacijų ir net svetainių, bet tik tų, kurios yra griežtai priešingos esantiems patvarkymams. Pas mus žymiai nukentėjo komunistinės ir fašistinės srovės, nes jos skirtingos ir kenksmingos demokratiniam pasauliui.

Dabartiniais laikais užtenka priklausyti kad ir pašalpinei draugijai, kurios vadovybėje randasi komunistinis elementas, kaip jau tau gręsia (dėl menkiausio įskundimo) net darbo praradimas.

Kadangi prisieina dažnai susitikti su žmonėmis, kartu priklausančiais vienose pašalpinėse draugijose, tai tenka nugirsti įvairiausių išsireiškimų, kuriais remdamiesi žmonės net iš draugijų išeina, kad nepakluti į bėdą, arba neprarasti darbą. Iš tokio silpno ir baugaus žmonių nusistatymo naudojasi visokie nedorėliai, kurie gąsdinimais stumia žmones nuo apsidraudimo ligoje ar nelaimėje. Mes turime Toronte dvi nemažas pašalpines draugijas, sunų dukterų ir SLA 236 kuopą. Abi pergyvena nei šį, nei tą. Nekalbėsiu apie suninę, nes žinau, kad komunistams nepatiks priminimas, kad jų praeities drąsūs komunistiniai žygiai sudarė daug draugijai nemalonumų, nuo kurių gal ir gali susidaryti nariams bereikalingų pasiteisinimų. Žinoma, jie smerks mane ir teisinsis, kad suninėj gali visokie žmonės priklausyti. Taip tai tiesa, tik faktas, kad ne visi vienodai buvo toleruojami. Jau tas faktas, kad suninė artimai "flirtavo" su "literaturka", kalba pats už save.

Daug kitaip yra su SLA kuopa, kuri tolima visokioms politikoms. Ji visur ir visame stengiasi vaduotis ta demokratine kryptim, kuri nurodyta konstitucijoje. Jei ir pasitaiko koks nors suirimas, tai jis griežtai nedaleidžiamas. Todėl jos žmonės, ypač tie, kurie išrenkami jai vadovauti, nežiurint kokios politinės srovės bebutų, negali eiti kitais tikslais, išėmus tuos kurie jiems nurodyti įstatymais. Todėl tie nariai, kurie mano, kad priklausantys SLA kuopai tikintis ar netikintis socialistas, komunistas ar tautininkas gali kuopai sudaryti nemalonumų, labai ir labai klysta. Kiekvienas iš musų kuopoje yra tik nariu, apsidraudusiu nuo nelaimės, kuriai ištikus gauna pagalbą. Gaila, kad nariai mano dėl nepamatuotų ir nerimtų faktų apleisti draugiją, skriausdami save. Gali rastis piktos valios žmonių, kurie bandytų daryti nerimtų žygių, bet vargu jie pakenks, nes piktas piktu ir lieka, o nekaltam kaltė visgi dar pas mus sunku primesti. Musų valdžia atsižvelgia į tiesą, o ne į melą, todėl visi SLA kuopos nariai yra valdybos prašomi nedaryti klaidos, nepaisyti piktų gandų ir iš kuopos nesitraukti. Aš netikiu, kad nors vienam prisieis prarasti darbą todėl, kad priklauso SLA.

Mirė Svirskienė.

Liepos mėn. paskutinėmis dienomis, mažai sirgusi, mirė lietuvė Svirskienė, viena iš pirmųjų ateivių į šią šalį. Svirskienė buvo dar nesena moteris, darbštumu ir rupestingumu susikurė gražų gyvenimą, kuriuo pasidžiaugti likimas pavydėjo, atskirdamas iš gyvųjų tarpo. Velionė paliko giliam nuliudime vyrą ir kitas gimines. Lai buna lengva ir ramu ilsėtis svetimoj šaly.

Chicagietis jaunuolis T. Borisas.

Karščių bangai užklydus į Torontą, daugelis žmonių apleisdavo namus, vakarais grįžę iš darbų vykdavo į laukus ar prie vandens, kad šiek tiek atvėsti nuo siopinančių karščių.

Kartą liepos mėn. vakare, jau besiruošiant apleisti maudynes, prie mus priėjo jaunuolis ir padalino pakvietimus į "roller derby", kurios įvyko "Mutual str. Arena". Mums besikalbant, jaunuolis sugrįžo ir prakalbėjo lietuviškai. Sako: Labą vakarą; aš ir nesitikėjau čia lietuvių rasti. Klausiam iš kur, nes matom, jog ne torontietis. Pasisako esąs iš Čikagos, ten gimęs ir augęs. Labai gražiai kalba lietuviškai žemaičių tarme. Jo dvi sesutės ir brolis ir dabar gyveną Čikagoje, o tėveliai ukyje Michigan valstijoj. Jis priklauso Roller Derby sportui. Šio sporto pademonstruoti atvyko į Kanadą, ta proga aplankys ir daugiau Kanados miestų. Nors ir Amerikos lietuvis, bet pasikalbėjime palietė ir dabartinį Lietuvos klausimą. Sako, tėvų šalies likimą seką spaudoje. Teiravosi apie Toronto lietuvių skaičių ir jų bendrą gyvenimą. Mums buvo malonu sutikti jaunuolį, kurs nesidrovėjo pakalbinti mus savo tėvų kalba. Džiugu, kad Čikagos jaunuoliai nesibijo esą lietuviais ir nežiurint kur jie užgirsta savo kalbą, nebėga nuo jos, bet maloniai pasidalina jaja su žmonėmis, kad ir nepažįstamais. Už įteiktus mums pakvietimus į Roller Derby mes esam dėkingi. Jais pasinaudojo musų jaunuoliai, kurie liko patenkinti šio sporto miklumu ir vikrumu. Geriausio pasisekimo garbingam lietuviui jaunuoliui T. Borisui.

"Liaudies Balso" isteriškas džiaugsmas.

Vos tik spėjo musų Lietuvą užklupti raudonieji "šarančiai", kaip musų L. B. bematant pradėjo isteriškai džiaug is Lietuvos "išlaisvinimu". Štai keli L. B. ekzempl., kurie džiugiai šaukia, kad kartą ant visados musų tėvynė nuskratė pančių, išsiliuosavo nuo kraugerių budelių, kad visais 95% liaudies balsavo už prisidėjimą prie Sovietų Sąjungos ir t. t. ir t. t.

Kada kiti lietuviai, kurie taipgi yra Lietuvos vaikai, taipgi visokiais budais gelbėję savo kraštui ir jo žmonėms, tarė dėl šio žiauraus žygio savo skirtingą žodį, tai L. B. juos visaip niekino, vadino visokiais niekšais tik todėl, kad jie užgrobimo nepripažįsta. Darė smerkiančias pastabas net Suv. Valst., kurios "užšaldė" Lietuvos turtą, esantį Suv. Valstijų žinioje. Daug daug visokių brudų išpilta per šį trumpą laiką tiems, kurie gailisi Lietuvos nepriklausomybės praradimo ir jos žmonių kankinimo. Pagal L. B., viskas dabar Lietuvoje auksu žeri, visi upeliai sviesta teka, žmonės patenkinti ir laimingi. Anot jų, viso pasaulio lietuviai džiaugsmo ašaromis vilgo netikėtą laimę, tik vieni niekšai socialistai priešingi.

Kokia skaudi ironija, kuomet kalėjimų durys tiems socialistams, kurie pirmieji pramynė kelius į nepriklausomybę, prie dabartinių liaudies "išlaisvintojų" dar tampriau užsidarė. Jie liko visi rudyti už geležinių grotų, džiaugsmas tik toks, kad panašių draugų susilaukė dar daugiau. Negana to, rugp. 2 d. L. B. laida pagiežiškai išsireiškia, kad socialistai verti daug žiauresnio sprendimo, kurio, anot "ideališkos" L. B. minties, jie susilauks. Tas pats L. B. nr. apgailestauja, kad užgrobiant Lietuvą nebuvo nei vienos aukos, o visgi, sako, reikėtų nors vieną šetoną sušaudyti, nors dėl pavyzdžio kitiems.

Koks kilnus troškimas! Kaip jis naudingas liaudies laisvei!? Greit pamiršo tą pavyzdį, kuomet nuo šaudymo krito žmonės, kaip rudens pakasti lapai ir visa tai dėjosi "laisvoj" Rusijoj! Nesisielokit, kad pirmomis dienomis nebuvo aukų. Lai buna ramios jusų širdys, kurias tenkina jusų brolių skausmai ir nelaimės. Kaip jau žinoma ir jums istorinis pavyzdys kartojasi, jau lavonai dengia gimtąją žemę; kurių nespėja sušaudyti, tie patys ateina budeliams į pagalbą papildydami saužudystę. Jųs džiugaujat suteikta savo gimtinei laisve, paremta 2,000 tankų, ½ mil. kariuomenės ir šimtais bombonešių!

Nesinori tikėti, kad visa tai nepaliečia jusų jausmų, kad dėl šių baisenybių, iš po kurių musų visų tėvynės tik skaudžios dejonės aidi, nesuvirpa jusų širdys. Juk visas šias baisenybes pergyvena musų tėvai, broliai ir seserys, tad kaipgi negali mus visa tai skaudinti? Aišku, kad jųs džiugaujat verkiančiomis širdimis, nes jums įsakyta džiaugtis. Neilgai teko džiaugtis, nes rugp. 2 d. L. B. jau ragina kovoti "prieš ardytojų ir kenkėjų veiklą Lietuvoje". Stebėtina, ar ne? Iš visų 95% balsavusių už sovietinę Lietuvą, šokusių net gatvėse iš džiaugsmo, dabar taip greit atsirado sąbotažninkų ir kitokių niekšų. Matyt, iš geros tvarkos ir "pilnos" laisvės žmonės atsidurė prarajos prieglobstin, pasijuto suviltais svetimo jungo, todėl už mažiausį priešingą pareiškimą lieka sabotažninkais.

Nėra reikalo daug išeivijai kalbėti dėl Lietuvos likimo, tai visiems jau gerai žinoma. Išeivija niekuomet nenutolo nuo Lietuvos skausmų, artima jai ir dabar. Šis momentas tiek palietė visus, kad nežiurint jokių skirtumų, bematant visus sujungė vienam ir bendram darbui gelbėti Lietuvos liaudžiai.

Gelbės ar ne, bet išeivija turi teisę reikšti savo protestą, ji nekartą ištiesė ranką nelaimėn patekusiam kraštui, ji gelbės ir dabar.

Baigiant norisi pareikšti L. B., kad jis žiauriai nusidėjo Kanados lietuviams, skelbdamas K. L. kongr. kom. visokius sveikinimus dabartinei santvarkai Lietuvoje visų Kanados Lietuvių vardu. Kanados lietuviai žino gerai, kad kongresą sukurė visuomenė iš visokių srovių, tačiau dėl nesantaikos ir negalėjimo bendrai dirbti, kongresą liko valdyti vien komunistai, taigi ir sveikinimai tegali buti tik komunistų vardu, o ne visų lietuvių vardu.

Be to, minimas kongresas neseniai tapo atšauktas kaipo nebereikalingas, nes "laisvė ir demokratija" jau viešpatauja Lietuvoje, tai kaip tas panaikinto kongr. kom. gali vėl siųsti sveikinimus? Kanadiečiai lietuviai, išskyrus komunistus, nesveikina naujojo ir klastingojo Lietuvos seimo, bet jį smerkia; tikiu, kad tai pareikš visuomenė. Mano supratimu, dabar kongresai ne tik kad neturėtų buti naikinami, bet iš naujo turėtų buti šaukiami, kad kaip skubiau palengvinti liaudžiai. "Liaudies Balsas" turėtų kalbėti tik už save, o ne už visus lietuvius, nes jis toli gražu visiems lietuviams neatstovauja. —O. I.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Illinois nacionalė gvardija daro pratimus Wisconsine.

GEGUŽINĖ PASISEKĖ

Toronto ir Hamiltono SLA kuopų gegužinė įvykusi liepos mėn. 28 d. Waterdow, Ont. p. Burinsko farmoje, visapusiškai pasisekė. Oras pasitaikė tikrai gražus nuo ryto iki pat vakaro. Nors vieta buvo sunkoka surasti, nes kai kurie ir negalėjo rasti, bet publikos buvo gan gražus burys. Be to, dar tenka pažymėti, kad tą pačią dieną delhiečiai rengė pas save dėl "L. B." — tai publika dalinosi į dvi puses.

Tenka pažymėti, kad šis SLA išvažiavimas turėjo svečių ir iš J. V.: chicagiečių, philadelphiečių ir detroitiečių.

Svečiams iš J. V. gal atrodė labai neskaitlingas musų išvažiavimas, nes jie yra pratę prie tukstantinės publikos, kas pas mus visai neįmanoma.

Išvažiavimo dalyviai buvo visi geroj nuotaikoj, visi linksminosi kaip kam patiko.

Detroito jaunimas tiek buvo malonųs svečiai, kad pradėjus su jais kalbėtis, tai nesinori ir išsiskirti. Iš pasikalbėjimo su jais paaiškėjo, kad detroitiečių butų atvažiavę žymiai daugiau, jeigu jie butų gavę žinią bent kiek anksčiau; mat, šis išvažiavimas tapo surengtas labai paskubom, tai nebuvo progos plačiau ir pagarsinti.

Teko nugirsti, kad kuopoms liko ir gražaus pelno. Parengimo komisija reiškia širdingą ačiu gerb. "Naujienoms" už garsinimą, o gerb. Burinskams už vietos išvažiavimui suteikimą, taipgi ir visiems svečiams už atsilankymą.

Šia proga noriu priminti SLA 236 kp. nariams, kad rugpiučio mėn. 12 d. 8-tą v.v. 404 Bathurst St. įvyks reguliaris kp. susirinkimas, kuriame bus svarbių reikalų, taigi nariai malonėkite visi punktualiai atsilankyti. —A. F.

Toronto, Kanada

Aušros choro piknikas

Rugpiučio 18 d. choras rengia viešą pikniką, kuris įvyks sv. Augustino Seminarijos darže — paežery. Vieta labai gražai, net ir maudytis galima. Choro jaunimas ruošiasi smagiai svečius priimti, su įvairiais sposingais pamarginimais ir namonis. Tad prašome Toronto ir toliau gyvenančius lietuvius atvykti ir kartu linksmai laiką praleisti.

Kas važiuos automobiliais, tai imkit Kingston kelią, o kas važiuos autobusu, tai susirinkit 1 val. po pietų kampas Dundas ir Gorevale, o ten busas lauks. Taigi ateinantį sekmadienį visi į Aušros choro pikniką!

Choro korespondentas.

Toronto, Ont.

Kanados Lietuvi, stok į darbą atsteigimui Lietuvos nepriklausomybės, kurią tautos išgamos po komunistų vadovybe pardavė Rusijos uzurpatoriui Stalinui.

Kas skaito J. V. lietuvių spaudą, tas žino, kad be skirtamo politinių bei religinių įsitikinimų, išskiriant Hitlerio talkininko Stalino garbintojus komunacius, visi yra susirupinę kaip išgelbėjus Lietuvos Nepriklausomybę iš uzurpatoriaus Stalino nasrų. Tam tikslui nekurios liet. kolonijos turi jau sudariusios ir tam tikrus bendrus komitetus, kad bendromis jėgomis parodžius demokratinėms šalims, kad dauguma lietuvių gyvenant eji užsienyje griežtai piktinasi ir protestuoja prieš Stalino smurtą užgrobime Lietuvos. Taigi mes Kanados lietuviai irgi negalime sėdėti neprisidėję prie bendro musų brolių protesto. Nieko nelaukiant mes turime sudaryti bendrą komitetą, kurio tikslas butų kovoti už atsteigimą Lietuvos Nepriklausomybės.

Reikia tikėtis, kad artimoje ateityje rasis visose Kanados lietuvių kolonijose iniciatorių, kurie sudarys visų lietuvių organizacijų, išskiriant komunaciškas, atstovų pasitarimus, iš ko turės susidaryti pastovųs komitetai, kurie šauks masinius lietuvių protesto mitingus, kad parodžius pasauliui, kad Kanados lietuviai nėra tokie akli penktos kolonos pastumdėliai, kokiais piešė penktos kolonos organas "Liaudies Balsas". Kas dar nėra praradęs prisirišimą prie Lietuvos, tas turi apsivalyti nuo aukščiau suminėto organo ir bet kokio bendradarbiavimo su penktos kolonos staliniška "jačeika". "Liaudies Balso" štabas visai atvirai su pasididžiavimu užgyrė Stalino veidmainišką smurtą užgrobime visų Pabalčio valstybių, iš pradžių ramindami savo skaitytojus, busią Rusija atėjusi į Pabalčio valstybes su tikslu apginti jas nuo Hitlerio agresijos.

Bet ir aklam gali buti aišku, kad apgynimui tų šalių nėra reikalo panaikinti tų valstybių nepriklausomybes. Kas to nesugeba suprasti ir teisina penktos kolonos organo liniją, tas nėra vertas lietuvio vardo. Kas nori išgamos vardo, teremia išgamų organą "L. Balsą".

Buvęs L. K. Savanoris

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

LIKIMAS...

Sakoma, kad kiekvienam iš musų yra likimas skirtas, nuo kurio pabėgti nė nemėgink. Begyvenant, besekant gyvenimo įvykius, neretai pajunti savyj pritarimą panašioms mintims. Ir iš tikro, yra žmonių, kurie šimtą metų gyvena, kelis karus iškariauna ir šiaip visokiais įvykiais savo gyvenimą išmargina ir sveikais — iš senatvės miršta. O kiek tokių pasauly, kurie vargsta ir negali dasišaukti mirties? Bet, o likime! Kiek tu žiaurių klaidų pridarai. Kiek jaunų, stiprių jėgų tu iš šio pasaulio prirankioji!.. Kiek motinų širdžių tu sužeidi, atimdamas be laiko jų vaikus.

Štai tik praeitą savaitę tu atnešei liudną žinią iš Detroito padangės, kad visų mylimas Vitolis Dermaitis, vos tik pražydęs jaunu gyvenimu, vos tik pradėjęs tiesti kelią ateičiai ir neišsemiamą džiaugsmą tėvams, o ypač motulei, kuriai Vitolis buvo viskas jos gyvenime — tu, žiaurusis likime, išskyriai jį iš gyvųjų tarpo, palikdamas jaunimui ir visiems tik gražius, neišdildomus atsiminimus. Lai tau, Vitoli, bus lengva tėviškės žemelė, o mes visi tave žinojusieji liudėsime kartu su tavo mylimais tėveliais.

M. F. Y-nė.
Toronto Kanada

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

NAUJA MADŲ KNYGA

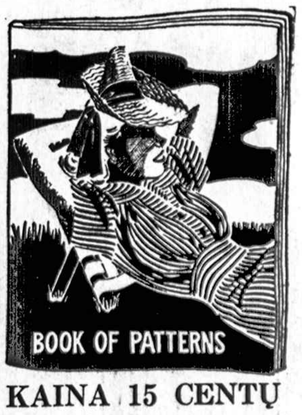

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So .Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas .....
Adresas .....
Miestas .....
Valstija .....

Steponavičienės Choras Laimėjo Antrą Vietą —

Chicagos Muzikos Šventės Konkurse.

Balso mokytojos, p. Anelės Steponavičienės, neseniai sudarytas mergaičių choras laimėjo antrą vietą Cook apskričio mergaičių chorų konkurse, kurį pirmadienio vakare surengė Chicagos Muzikos Šventės rengėjai.

Pirmoji vieta teko jau ilgai gyvuojančiai mergaičių grupei, Echo Choral Society, Northsidėj.

P-s Steponavičienės chorą sudaro jos balso mokinės taipgi kelios dainininkės iš "Pirmyn" mišraus choro, viso 25-ios. Jos buvo pasirėdžiusios reguliarėmis "Pirmyn" choro mergaičių sukniomis ir konkurse savo išvaizda darė labai gerą įspudį.

Teisėjais buvo garsus Chicagos chorvedis ir kompozitorius Dr. Aschenbrenner ir du kiti mažiau žinomi chorvedžiai.

Šeštadienį, rugp. 18 p. Steponavičienės dainininkės dainuos bendrame Cook apskričio chore, kuris pildys dalį programo Muzikos Šventėj. Ji įvyksta Soldier's lauke.

Rado Kirpėją Negyvą

TOWN OF LAKE. — Bute vakar rytą buvo atrastas negyvas 66 metų Stanley Wysocki, kirpėjas, nuo 1803 West 45th street. Jis gyveno Town of Lake gana ilgą laiką. Buvo persiskyręs su žmona ir vaikais, kurie gyvena Blue Island-de. Daktarai spėja, kad mirties priežastis buvo širdies liga.

Jo laidotuvės įvyks ketvirtadienį 9:30 val. ryto iš Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčios į Šv. Kazimiero kapines.

Laidotuvėse patarnauja John F. Eudeikis, 4605 So. Hermitage Ave.

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

SAPNAVAI?

NENUSIMINK!
NUSIPIRK
SAPNININKĄ
—SAVO SAPNĄ SUŽINOSI
Sapnininką su Mitologija, Papročiais, Prietarais ir Patarmėmis galite gauti už $1.00. Per paštą siunciant kainuoja $1.10
NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Diena Iš Dienos

Vestuvių Varpai Suskambės

BRIDGEPORT. — Andriaus Naikelio ir p-lės Margie Tusell vestuvės įvyksta šį sekmadienį, rugpiučio 18 d., Charles Ukelio svetainėje, prie 34 Place ir Lituanica ave. Vestuvių puota prasidės apie 1 val. po pietų. Visi draugai ir pažįstami atsilankys ta proga ir jiems palinkės laimingo vedybinio gyvenimo. —VBA.

Maskevičiutė-Jabaris Ruošiasi Vestuvėms

Sekantį sekmadienį, rugpiučio 18 d., suskambės vestuvių varpai Brighton Parko lietuvių bažnyčioj, prie 44-tos ir Fairfield ave.

Jaunasis Walteris Jabaris, sunus Jono Jabario, 2503 W. 45th Place, sueis į "stoną moterystės" su Helen Maskewicz. Jaunoji Helen gyvena su savo motina Stella ir patėviu Felix Strumskiais, 2546 W. 45th St.

Bažnytinės ceremonijos prasidės 3 val. po pietų. Vestuvių puota įvyks Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman ave., 6 val. vakare.

Kadangi draugai Strumskiai ir Jabariai yra populiarūs žmonės, tai numatoma, kad šios vestuvės bus iškilmingos ir didelės. Kiek aš žinau, yra sukviesta keli šimtai žmonių.

Abiejų pusių tėvai linki jaunajai porai laimingos ir linksmos ateities jų ženybiniam gyvenimui. To paties linkiu ir aš.

Steponas Narkis.

Survillai Sugrįžo Iš Atostogų

Lietuvis policininkas Ben Surwill, jo žmona Emily, duktė Virginia ir sunus Ben Jr., 4036 S. Rockwell St., laimingai sugrįžo iš atostogų.

Jie linksmai praleido laiką pas savo gimines Bostone, Mass.

Ben Surwill užbaigė savo atostogas "Naujienų" piknike ir tą patį vakarą pradėjo eiti savo pareigas C. P. D-tė.

Steponas.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms
(Chicagoj)

Albert Kerkis, 21, su Janet Suchard, 22

Anthony Lapinskas, 23, su Anne Wilkel, 22

Edward Taylor, 24, su Cecilia Stumbris, 21

Alby Marazas, 23, su Mildred Žak, 25

FrankSzymanski, 25, su Bernice Zukauskas, 20

Joseph Dalinkaitis, 22, su Pauline Kalainis, 21

Charles Kluchinskas, 24, su Stelle Vitkauskas, 22

Joseph Banasiak, 22, su Stella Bubinas, 21

Alexander Barskes, 27, su Mildred Harts, 23

John Semankovich, su Helen Stick

Stanley Iverson, 28, su Lucille Kazel, 29

Reikalauja Perskirų

Lois Ammons nuo John Ammons

Gavo Perskiras

Louise Alexander nuo William Alexander

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENŲ" NETURĖTŲ BUTI.

Išvažiuoja Į Canadą

Dom. Kuraitis

Gerai žinomas mūsų keliautojas, p. Dominikas Kuraitis iškeliauja į Canadą apžiūrėti kaip atrodo ta karo šalis. Vežasi su savim ir savo "sales force", nes pakeliui sustos Flinte, Michigane, pamatyti kaip atrodo nauji 1941 metų Buicko modeliai.

P-s Kuraitis yra pasekmingas Buickų "dyleris" ir per savo agenturą, Milda Auto Sales, šįmet jų pardavė suvirš 200. Sako, 20 naujų Buickų dar yra likę ir jie bus parduoti žymiai numušta kaina. Naujieji modeliai bus brangesni $75, o permainų bus maža. Taigi, kas žada pirkti naują automobilį, tam verta pasimatyti su p. Kuraičiu. Sako, gausit tikrą "bargeną".

Jam išvažiavus Milda Auto Sales prižiūrės p. Sabonis, senas p. Kuraičio agenturos agentas.

Važinėdamas po Canadą p. Kuraitis, kaip paprastai, rašys savo įdomius įspudžius "Naujienose". Parašys taipgi kaip tie naujieji Buickai atrodo ir ką matė kelionėj. **Drg.**

Tarp Naujieniečių Biznierių

Žinutės Iš Jų Gyvenimo

Mike Biago, 4358 So. California Ave., moderniškos užeigos savininkas, laimingai ir linksmai praleido atostogas su savo sunum Arthur, Leonard ir duktere Loraine pas p. J. Kikus Pentwater, Michigane. Aplankė ir Hart, Mich.

¤ ¤ ¤

Ligonys

Praeitą savaitę umai susirgo visiems gerai žinomas duonos išvežiotojas, Antanas Marcinkevičius. Po sekmingos operacijos Antanas dabar randasi savo namuose, 4500 So. California Ave. Linkiu greito pasveikimo geram naujieniečiui.

¤ ¤ ¤

Taip jau neperseniai susirgo žymus draugijų ir kliubų veikėjas, Frank Margevičia, 4409 So. Fairfield Ave.

Po sekmingos operacijos ir draugas Margevičius dabar randasi namuose ir numatoma, kad greit pasveiks.

¤ ¤ ¤

Naujoj Vietoj

Louis Niezinskis, kuris turėjo alinę, 4200 So. Campbell Ave., dabar persikėlė 4414 So. Rockwell St. Atrodo, kad jis šioj naujoj vietoj turės geras pasekmes.

¤ ¤ ¤

Ona Lukošienė, 2555 W. 43rd St., linksmai ir laimingai praleido atostogas Beverly Shores, Ind., pas Anelę Žabukienę.

¤ ¤ ¤

Naujienietis Nick Petraitis, 2539 W. 46th Street, rakandų perkraustytojas ir anglių pristatytojas, šiomis dienomis priėmė daugiaus darbininkų, kad užpildžius visus užsakymus. Jis yra patenkintas, kad naujieniečiai jį remia. Pašaukite Lafayette 6946.

¤ ¤ ¤

Piknikui Praėjus

"Naujienų" piknikas jau praėjo. Atrodė, kad visi Chicagos lietuviai čia dalyvavo. Kiek malonių ir draugiškų įspudžių. Kur neisi, kur nepasisuksi visi draugiški ir malonūs tie naujieniečiai, — ar tai profesionalas, biznierius ar paprastas darbininkas. Visi linksminosi kaip vienos šeimos nariai.

Bravo, naujieniečiai!

Steponas Narkis.

Svarbus Pranešimas Chorų Valdyboms

Ketvirtadienį, rugpiučio 15 d., 7:30 valandą vakare, Walter Neffo salėje, 2345 South Leavitt street, įvyks svarbus kelių chorų pas tarimas skubiu reikalu.

"Birutės", Jaunimo Kulturos Ratelio, "Naujos Gadynės", "Pirmyn" ir Chicagos Lietuvių Vyrų chorų pirmininkai ir kiti valdybų nariai yra prašomi butinai atsilankyti.

X. Š.

Gimimai Chicagoj

(Informacijos paimtos iš gimimų rekordų Chicagos miesto Sveikatos Departamente).

KIAURAKIS, James, 12207 South Sangamon avenue, gimė liepos 26, tėvai: Anthony ir Mary.

GENDVIL, Patricia, 1619 S. Halsted street, gimė liepos 16, tėvai: Edward ir Catherine.

BARSHES, John, 5312 South Wood street, gimė liepos 30, tėvai: John ir Anne.

SLENIS, Mary, A., 6643 So. Fairfield avenue, gimė rugpiučio 1, tėvai: Daniel ir Anele.

STROSCHUN, Dolores, 3539 Emerald avenue, gimė liepos 23, tėvai: Emil ir Dorothy.

TATOKAS, Maria, 9026 Escanaba avenue, gimė liepos 30, tėvai: George ir Evelyn.

SIMONIS, Burdell, 2009 N. Kenneth avenue, gimė liepos 29, tėvai: George ir Jessie.

NAUJIENŲ-ACMĖ Telephoto

BATTENDORF, Iowa — Kornai užaugo tokie dideli, kad reikalingos yra pakopos.

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1940 Metams

LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠALP. KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Frank Jakavičia—Pirmininkas, 2857 So. Emerald Ave.; J. Stul—Vice-pirm., 2453 W. 45th Place; Helen Chapas—Prot. rašt., 4403 So. Albany Ave.; F. A. Zubas—Fin. rašt., 4301 Archer Ave.; J. Skeberdytė—Kontr. rašt., 3215 W. 64th Pl.; N. Viršilienė — Iždo glob., 3435 So. Wallace St.; Nick Klimas—Kasierius, 4516 So. California Ave.; Dr. M. Strikolis —kvotėjas, 4645 S. Ashland Ave.

BROLIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ DRAUGYSTĖS SUSIVIENIJIMAS VALDYBA 1940 METAMS: Pirm. —Geo. Jakubauskas, 3541 South Halsted St.; Vice-pirm.—Ant. Zalagėnas, 7132 So. Racine Ave.; Nut. rašt. —Walter Pankauskas, 549 West 18th St.; Kasierius — Mikas Bankevičius, 628 W. 18th St.; Fin. rašt.—Peter Viršila, 3435 So. Wallace St.; Kontr. rašt. — Jonas Statkus, 1715 So. Newberry Ave.; Kasos glob. —Juozas Kikas, 644 W. 18th St., ir Ona Jucevičienė, 1960 Canalport Ave. Durų sargas—Juozas Gereltauskas, 3132 So. Emerald Ave.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PAŠELP. KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm. —Geo. Medalinskas, 233 S. Central Ave.; Pirm. pagelb.—John Yuknis, 210 S. Kildare Ave.; Raštininkas—M. Medalinskas, 233 So. Central Ave.; Fin. Rašt. — Chas. Katallo, 4676 W. End Ave.; Kontr. Rašt.—V. Manikas, 17 S. Springfield Ave.; Kasierius—M. Kaziunas, 3508 Gunderson Ave., Berwyn, Ill.; Kasos Globėjai:— M. Davidonis ir J. M. Bruchas; Maršalka—A. Babus; Reporteris —John Benekaitis, 1656 S. Troy St.; Daktaras—Al. Margeris. Susirinkimai yra kas antrą sekmadienį, 1 val. popiet, Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGIJOS VALDYBA 1940 METAMS: T. Januis—Pirm., 3430 So. Morgan St., Chicago, Ill., tel. Yards 4863; J. Maziliauskas— Pirm. pagelb., 3259 So. Union Ave., Chicago; P. Killis—Nut. rašt., 3347 South Lituanica Ave., Chicago; M. Z. Kadziauskas—Fin. rašt., 5328 W. 23rd Pl., Cicero, Ill.; A. Bužinskas—Kontr. rašt., 3347 So. Lituanica Ave., Chicago; J. Dimša—Iždo glob., 3347 So. Lituanica Ave., Chicago; F. Bakutis—Iždininkas, 2603 W. 69th St., Chicago; J. Ivanauskas —Maršalka, 3142 So. Lituanica Ave.; P. Augustinas—Ligonių apiekunas, 656 W. 35th St.; M. Z. Kadziauskas—atstovas į Ch. Liet. Community Center. Susirinkimai įvyksta kas mėnesio trečią antradienį, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted Street., 7:30 val. vakaro.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLIUBO 15 WARDO VALDYBA 1940 METAMS: F. J. Dowiat—pirmininkas; J. Vajšvila—vice pirm.; J. Tarvidas—rek. sekr.; J. Noreika —fin. sekret.; kasos globėjai—D. Petrol ir J. Noreika; maršalka—J. Czesna; John Gura—kasierius.

ŽEMAIČIŲ KULTUROS KLIUBO VALDYBOS SĄSTATAS: Pirmininkas Steponas Narkis, 4353 S. Talman Ave.; Vice pirm. J. D. Simans, 2520 W. 70th St.; Sekretorius Julia Petraitienė, 812 W. 33rd St.; Finansų rašt. Jonas Tenikaitis, 7011 So. Artesian Av.; Iždininkas Paul Petraitis, 812 W. 33rd St.; Kasos globėjas Ona Jokubauskienė, 4409 So. Artesian Ave. Kliubo susirinkimai įvyksta kas 3-čią trečiadienį kas mėnesį, Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St., 7:30 val. vakaro.

LIETUVOS BENO KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Frank Bistras—Pirm., 4548 So. Francisco ave.; Jonas Rakauskas —Pirm. pagelb., 750 W. 35th st.; Edward Grushas—Nut. rašt., 3549 S. Halsted st.; Constantas Janushauskas—Kasierius, 3461 S. Morgan st.; Petras Marozas—Fin. rašt., 1649 So. Harding st.; Kasos Glob. (2) Harry Reksnis ir John Dounis; Ignatz Yorevich—Maršalka, 3347 S. Morgan st.; Joseph Grushas — Korespondentas, 3549 So. Halsted st.; Jonas Rakauskas — Beno Lyderis-pirm. Band prakutkos yra kas antradienio vakarą 8 val. Shemett svet., 3336 Lituanica ave. Chicago, Ill.

VALDYBA LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO 15-to WARDO DEL 1940 METŲ SEKANČIA: Pirm. Floyd J. Dowiat, 6223 So. Troy St.; Vice pirm. J. Vajsvila, 6140 S. Washtenaw Ave.; Rec. Sec. J. Tarvidas, 5931 S Albany St.; Fin. Sec. J. Norieka, 5924 S. Maplewood Ave.; Kasierius, J. Gura, 6406 S. Francisco St.; Advokatas, C. Zekas, 2511 W. 69 St.; Kasos Globėjai, Mrs. D. Petrol, 5945 S. Albany St. ir Mrs. J. Norieka, 5924 S. Maplewood Ave.; Maršalka, A. Czesna, 6043 S. Sacramento street.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

IEŠKAU DARBO už dženitorių arba darbo aplink namus. Turiu 10 metų patyrimą. Turiu rekomendacijas. Box 2405, 1739 S. Halsted St.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA mergina, švari, namams prižiūrėti. $15 savaitei. Išvažiuoti iš miesto. 3445½ Jackson Blvd. Apartment 604.

REIKALINGOS moterys skudurų sortuoti džiunko šapoje. Turi buti patyrusios. Pastovus darbas, geras užmokestis. Berger Bros., 2248 W. Lake.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA DARBININKŲ PRIE AEROPLANŲ

Paprastas galimumas vyrams amžiuje nuo 18 iki 37 metų išsimokinti ir prisiruošti į 10 savaičių aeroplanų statybos darbui dideliame fabrike. Žemiausia pradinė alga nuo 51 iki 55 centų valandoj. Gera proga padaryti daugiau tiems, kurie dirba kavalkų darbą. Turi mėgti mekaniko darbą. Reikalingas mažas pradinis įmokėjimas. Nepilnamečiai turi ateiti su giminėmis, kitaip nekreipsim į juos dėmesio. Atdara iki 8 val. vakaro.

AMERICAN Aircraft INSTITUTE
936-46 W. Chicago Avenue.

REIKALINGAS JAUNAS VYRAS daktarui karą draivyti, kiek namų ruošos darbui atlikti, turi mokėti draivyti; alga ir kambarys bei užlaikymas. Kreiptis 4740 Drexel Blvd., 11:00 val. ryto iki 1:00 popiet.

SUSIRINKIMAI

Roselando Lietuvių Moterų Kliubo mėnesinis susirinkimas įvyks rugpiučio 14 dieną, trečiadienį, 7:30 val. vakaro, Darbininkų svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Narės yra prašomos dalyvaut susirinkime. Po susirinkimo šurum-burum.

—Sekr.

Humboldt Park Lietuvių Politikos Kliubo susirinkimas įvyks rugpiučio 15 d. svet. adresu 3600 W. North Ave., 7 v. vakare. Kliubiečiai nepamirškite atsilankyti.

—Valdyba

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Vokiečių-šveicarų prekybos sutartis

BERNAS, Šveicarija, rugp. 11 d. — Pranešama, kad vakar vakare buvo pasirašyta prekybos sutartis tarp Vokietijos ir Šveicarijos. Vokiečiai tikisi, kad dabar žymiai padidės vokiečių importas iš Šveicarijos, kuris paskutiniu metu buvo žymiai sumažėjęs. Tuo tarpu šveicarų spauda skelbia, kad sutarties pasirašymas visai nekeičia kariuomenės ir vyriausybės nuostatų užsienin auksui ir turtui išvežti.

Siulo atitraukti svetimas kariuomenes

TOKIO, Japonija, rugp. 12 d. — Japonų užsienių reikalų ministerijos valdininkas pasiulė ir kitų valstybių vyriausybėms pagalvoti ar ne butų geriau ir joms pasekti anglų pavyzdį ir atšaukti savo kariuomenės dalis iš Šanchajaus ir kitų Kinijos vietų. Amerikos vyriausybė atsakė, kad ji visai neimananti atitraukti ten esančių jurininkų. Be amerikiečių ten dar pasilieka maža francuzų ir italų kariuomenės dalis. Žinoma, jeigu neskaityti šimtatukstantinės japonų kariuomenės.

TOKIO, Japonija, rugp. 12 d. — Policija sulaikė 3000 japonų, kurie ėjo artyn prie britų ambasados. Susirinkusieji reikalavo, kad britai butų visiškai išstumti iš Azijos, nes jie visą laiką buvo priešingi japonų politikai. Tai yra pažymys naują japonų politikos kurso, kurį veda pusiaufašistinė Konoje vyriausybė. Demonstracija yra organizuota vyriausybei artimų elementų.

PERSONAL
Asmenų Ieško

MOTERIS PAJIEŠKO viduramžiaus vaikino apsivedimui—Turiu biznį ir norėčiau, kad vyras taipgi butų pasiturintis.—Rašykite laišką. Box 2406, 1739 S. Halsted St.

FOR RENT—IN GENERAL
Renddai—Bendrai

4 kambarių flatas rendon. Pečiaus šiluma. Naujai išdekoruotas. Kreipkitės 4459 So. Wood St.

RENDON KRAUTUVĖ, 25x90, štymo šiluma, labai gera vieta moderniam restoranui. Bou. 1235. 5114 So. Wentworth Ave.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

GROSERNĖ, KENDŽIŲ, ICE CREAM krautuvė. Bargenas greitam pardavimui už cash. Kambariai yra gyventi. 5307 So. Halsted St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

6 KAMBARIŲ NAMAS, galima tuoj užimti, ims $150 rankpinigių iš atsakančio asmens, mokėti po $25 į mėnesį, randasi 10 minučių nuo Oak Park, arti mokyklos, bažnyčių, geras susisiekimas. Dėl smulkesnių žinių rašyti Box D 496, 1739 So. Halsted St.

PARDAVIMUI 2 flatų muras, extra lotas, kanvasu dengtos sienos, tailo vonine, 2 karų garažas, arti bažnyčios, high school ir pradinės mokyklos. Busų ir gatvekarių linijų patarnavimas. 1851 W. Garfield Blvd. Saukit Boulevard 0710.

2 FLATŲ MEDINIS, 1932 So. Desplaines St. Greitam pardavimui $900. Išmokėjimai. F. C. Freid, 1720 So. Racine Ave.

BARGENAS, dailus namas, 7 kambariai; cash, mažas morgičius, didelė renda, mokykla, bažnyčia. 6145 So. Rockwell St.

ŠIAURĖS VAKARŲ KAMPAS prie Narraganset ir Barry Aves. Puiki vieta krautuvėms arba gasolino stočiai. Turi buti parduota tuojau. Bus paaukota. Phone Superior 0738.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

FARMOS NAMAS prie grįsto kelio. Parduodamos vištos, kiaušiniai, daržoves. Tik $200 cash, $25 į mėnesį. 15 mylių nuo vidurmiesčio. Kasykite 1739 So. Halsted St., Box No. K 90.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKĖDAMAS CASH už rakandus, sutaupysi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rasykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

COAL—WOOD—OIL
Anglys—Malkos Aliejus

PARDAVIMUI MEDŽIAI nuo išardytų refrigeration vagonų. 2306 So. Wood St.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE
Automobiliai ir Trokai Pardavimui

Mes Tiesiog Neturime Vietos Visiems Savo Karams

TODĖL JUOS IŠLEIDŽIAME

Geriausi automobiliai Žemiausiomis kainomis

'35	Ford 4 dr. sed., rad., šild.	$125
'35	Olds. conv. cp., canary gel. radio ir šildytuvas	295
'35	Plymouth sed., rad. ir šild.	185
'35	Olds 4 dr. sed., rad., šild.	275
'36	Buick 4 dr. sed., rad., šild.	395
'36	Olds, cp. rad., šild.	285
'36	Pontiac, 4 dr. sed., r., išld.	325
'37	Studebaker sed., 4 dr., radio šildytuvas. 6 cil.	345
'37	Lafayette conv. cp., r. ir šild.	425
'38	Dodge sed., rad. ir šild.	495
'38	Packard, 4 dr. sedan	485

Atlankykite musų bizniavietę. Musų gabūs ir mandagūs sėlsmonai laukia jusų. Atdara vakarais iki 10. Geri mainai, lengvi išmokėjimai.

PARKWAY OLDS
5207 W. Cermak Road
Cicero 1037 — Lawn. 4422

ATEIVIŲ REGISTRAVIMO KLAUSIMAI

Earl G. Harrison, Teisingumo Departamento Ateivių Registravimo Direktorius, skelbia 15 klausimų, kuriuos ateiviai turės atsakyti per ateivių registravimą, kuris prasidės rugpiučio 27 dieną ir baigsis gruodžio 26 dieną, 1940 m.

Dvi ar tris savaites prieš ateivių registravimą bus galima gauti kopiją ateivių registravimo blankos, ji vadinama "specimen form". Šitos formos nėra aktuališkos registravimo blankos, bet jos parodo klausimus, kuriuos kiekvienas ateivis turės atsakyti kuomet užsiregistruos.

Ponas Harrison pranešime ragina, kad "kiekvienas ateivis privalo gauti kopiją šitos blankos, parsinešti į namus ir atsargiai perskaitęs, namie išpildytų. Vykstant į paštą registruotis patartina jam nusinešti šitą kopiją su savim. Tas palengvins ir pagreitins registravimą. Su atsakytais klausimais po ranka, jis galės greitai ir lengvai paduoti reikalaujamas informacijas pašto darbininkui, prie tų informacijų prisiegti ir pasiduoti pirštų antspaudos nuėmimui."

"Kuo atsargiausia teisingai atsakykite šituos klausimus", p. Harrison toliau pataria. "Jeigu pats neturi reikalaujamų informacijų, kreipkis prie giminių, draugų, pažįstamų, prie socialės gerovės įstaigos arba prie kitos atsakančios organizacijos dėl pagalbos. Taipgi peržiurėk visas senas popieras ir senus rekordus. Ateivių Registravimo Įstatymas sunkiai nubaus ateivį, kuris neteisingas informacijas paduos. Toks ateivis bus baudžiamas 6 mėnesiais kalėjimo ir $1,000 piniginės bausmės. Toliau, ateivis taip nubaustas į penkis metus po atvykimu į Jungt. Valstijas bus išdeportuotas."

"Nepiliečiai turi suprasti", sako p. Harrison, "kad šitas daroma apsaugoti šalį, kuri juos priėmė ir jiems davė prieglaudą nuo persekiojimų; šalį, kuri jiems davė fiziškos apsaugos ir progą užsidirbti pinigų pragyvenimui. Ir aš tikiu, kad jie patys supras ir įvertins skirtumą dvasioj ir bude musų registravimo nuo visokių registravimų kitose šalyse. Kai kuriose šalyse — jeigu buvai ateiviu — tau buvo įsakyta vykti į policijos stotį. Tas niekad nebuvo daroma Jungt. Valstijose. Šitoj šaly gali užsiregistruoti prie savo pašto. Ir per savo paštus musų valdžia kiek tik galės tau pagelbės. Kiekvienas nepilietis turi registruotis, už jį kitas negali tą atlikti. Nepiliečio pirštų antspaudas bus imamas tik pašte, niekur kitur. Tik asmenis jaunesnius 14 metų amžiaus jų tėvai ar legaliai globėjai galės užregistruoti. Lai niekas šituo reikalu nesamdo jokių žmonių, advokatų, įstaigų ir t. t., ir nemoka nei vieno cento už patarnavimą niekam kitam. Už registravimą nereikės mokėti nei vieno cento."

"Gal kai kurie ateiviai mano, kad informacijos, kurias jie pristato registravimo laiku, bus vartojamos prieš juos kaip nors. Pavelykite mums atkartoti apie tai. Įstatymas reikalauja, kad ateivių registravimo rekordai bus laikomi konfidenciališkai ir pilnoj slaptybėj. Šitas parupinimas veikia nuo tos minutės, kada nepilietis paduoda informacijas apie save pašte. Niekas prie rekordų negali prieiti be tam tikro leidimo nuo Jungt. Valstijų Generalinio Prokuroro. Kiek bus galima, privatiški ofisai pašte ir ne viešos vietos, bus tam tikslui vartojamos. Pašto darbininkas tik priims visas informacijas, jis jas laikys konfidenciališkai, jam nepavelyta tyrinėti ar egzaminuoti nepilietį, kuris prie jo atvyksta registruotis.

ATEIVIŲ REGISTRAVIMO 15 KLAUSIMŲ

1. (a) Mano vardas yra .....
(pirm. arba krikštvardis) (Vid. vardas) (Pavardė)
(b) Aš atvykau į Jung. Valstijas po vardu .....
(c) Aš taingi buvau žinomas sekančiais vardais .....
(paduok vardą po tėvais jeigu ištekėjusi moteris, profesionališkus vardus, pramanytus vardus, ir kitokius vardus): .....
2. (a) Aš gyvenu .....
(gatvės adr. ar kaimo kelias) (miestas) (apskritis) (valst.)
(b) Mano pašto adresas yra .....
(Paštas) (Valstija)
3. (a) Aš gimiau .....
(Mėnesis) (Diena) (Metai)
(b) Aš gimiau (arba netoli) .....
(Miestas) (Apskritis) (Šalis)
4. Esu pilietis ar veiksnis .....
(Šalis)
5. (a) Esu (pažymėk vieną): (b) Mano ženybinis stovis yra (pažymėk viena):
Vyriškos Moteriškos Pavienis (ė) ..... Vedęs (usi) .....
Gimties ..... Gimties ..... Našlys (ė) ..... Persiskyręs (usi) .....
(c) Mano rasė yra (pažymėk vieną): Balta ..... Juoda .....
Japoniška ..... Chiniška ..... Kita .....
6. Esu ..... pėdų ..... colių ugio, svorio ..... svarų, turiu .....
(spalva)
plaukus, ir .....akis.
(spalva)
7. (a) Paskutinį sykį atvykau į Jung. Valst. .....
(vostas ar įvaž. vieta) (mėn., diena ir metai)
jtaoinshrdlcmfwyp
(b) Aš atvykau ant .....
(Vardas laivo, Laivo Kompanijos ar kitą transportacijos budą)
(c) Aš atvykau kaip (pažymėk vieną): Keleivis ..... Laivo įgulos narys ..... Pasislėpėlis ant laivo ..... Kitas .....
(d) Aš atvykau į Jung. Valstijas kaip (pažymėk vieną): Pastovus Gyventojas ..... Svečias ..... Studentas ..... Sutarties pirklys.....
Jureivis ..... Svetimos valdžios oficialas ..... Svetimos valdžios oficialo darbininkas ..... Kitas .....
(e) Aš pirmą sykį atykau į J. V. .....
(Mėn.) (Diena) (Metai)
8. (a) Iš viso išgyvenau Jung. Valstijose ..... metų.
(b) Aš ketinu pasilikti Jung. Val. .....
(pastoviam apsigyvenimui ar kaip ilgai ketini buti)
9. (a) Mano paprastas užsiėmimas yra .....
(b) Mano dabartinis užsiėmimas yra .....
(c) Mano dabartinis darbdavys yra .....
Kurio adresas yra .....
(gat. adr. ar kaimo kelias) (miest.) (valst.)
ir kurio biznis yra .....
10. Esu užsiėmes, ar per pastaruosius penkis metus užsiėmiau, ar ketinu užsiimti sekančia veikla:
Apart kitu informacijų, paduok narystes ar veiklą kliubuose, organizacijose, arba draugystėse .....
.....
.....
.....
11. Mano kariška ar jureiviška tarnystė buvo .....
(šalis)
..... Nuo ..... iki .....
(kokiame skyriuje (laiko) (laiko)
12. Aš prašiau ..... (have) ..... pirmų pilietybės popierų Jung. Valst.
neprašiau ..... (have not) ..... Aplikacijos laikas .....
Pirmos pilietybės popieros gautos .....
(laikas) (num.) (miest.) (valst.)
Padaviau prašymą dėl naturalizacijos .....
(laikas) (miest.) (valst.)
13. Aš turiu sekančias pažymėtas gimines gyvenant Jung. Valstijose:
Tėvą (us) ..... Vyrą ar Žmoną ..... Vaikus .....
(nei vieną, vieną ar abu) (Taip ar ne) (skaitlių)
14. Aš buvau ..... suareštuotas ar apskųstas ar nubautas už kokį prasikaltimą (arba prasikaltimus). Tie prasikaltimai buvo:
nebuvau .....
Už ką Suarešt. Diena Suarešt. Vieta Kaip dalyk. baig.
....
....
15. Per pastaruosius penkis metus buvau (have been) nariu ir veikiau į (narys jų,
nebuvau (have not been)
oficialas jų, ar darbininkas už) organizacijas, atsidavusias pilnai ar iš dalies savo įtekme pastumėti ar remti svetimos valdžios politišką veiklą, viešus santykius, ar viešą nusistatymą (policy) .....
.....

AR 2—Questions to be Asked in Alien Registration

KAUNO MIESTO MOKYKLŲ ŠVENTĖS DALYVIAI

Ir Amerikietėms Reikia Imtis Pilietybę

21-na Priėmė Priesaiką

Vakar federalis teisėjas Holly suteikė pilietybės priesaiką 21-nai Amerikoj gimusiai moteriškei, kurios prarado pilietybę ištekėjusios už svetimšalių, prieš 1922 metus.

Iki 1922 metų veikė įstatymas, kuriuo amerikietės automatiškai prarasdavo pilietybę apsivedusios su svetimu šalių piliečiais. Bet tais 1922 metais įstatymas buvo panaikintas.

Taigi, amerikietės, apsivedusios su svetimšaliais po 1922 savo pilietybės neprarado ir joms naujos priesaikos nereikia imti. Bet apsivedusioms ankščiau, prieš 1922 metus, pilietybė reikia iš naujo gauti.

Nauji Dienraščio "Daily News" Perdėtiniai

Vakar iš dienraščio "Daily News" redaktoriaus vietos pasitraukė pulk. Frank Knox, neseniai Roosevelto paskirtas laivyno sekretorium. Jis paaiškino, kad naujoms pareigoms jis tiek užimtas, kad laikraščiui pašvęsti visai neturi laiko.

Laikraštį dabar tvarkys trijų žmonių taryba: Paul Scott Mowrer, atsakomingas redaktorius, Lynn E. Aldrich, iždininkas ir George T. Hartford, skelbimų direktorius.

Vakar "Daily News" išėjo su redakciniu straipsniu labai prielankiu Rooseveltui, ir del to spėliojama, kad rinkimuose dienraštis rems jo kandidaturą.

Bet Žuvų Tai Nepagavo

30 metų Glenn E. Vandenberg, 3261 Armitage, ir 34 metų Leonard Vandermeulen, 5835 N. Merrimac, užvakar išplaukė žuvauti. Už aštuonių mylių nuo ežero sugedo jų laivelio motoras.

Ten ežere abu išbuvo visą parą ir naktį, 36-ias valandas, negalėdami nei pagalbos prisišaukti nei irtis namo, nes laivas buvo perdidelis.

Pagaliau juos pastebėjo pro šalį plaukiantis prekinis laivas, ir atitempė atgal Chicagon.

Žuvies nepagavo nei vienos.

Viskas Greitai Užgeso, "Kaip Žiburys"

Laiškas Nuo Švenčionėlių

Užvakar chicagiečiai pp. K. Baronai, 8605 So. Marshfield Ave., gavo laišką nuo savo giminių Švenčionėl uose.

Žemiau seka kelios jo ištraukos: (laiškas rašytas birželio 21 d., šešioms dienoms praėjus po Rusijos armijos atėjimo.)

x

Sveikinam visus namiškius ir linkim jums viso gero, laimės ir pasisekimo. Labai dėkojam jums už jusų laišką ir fotografijas. Gal jau neteks pasimatyti, tad nors galėsime pažiurėti į jusų paveikslus.

Pas mus jau kuris laikas nėra lietaus. Jei taip toliau bus, tai nežinome ar kas nors užaugs.

Nuo 15 dienos birželio pradėjo važiuoti į Lietuvą rusai, bet jo jie važiuoja, tai mes apie tai nieko nežinome. Musų gyvenimas dabar yra labai blogas, tik laukiam diena iš dienos kas toliau bus. Vieni vienaip kalba, kiti kitaip, bet vienas Dievas žino kas čia gali buti. Daug bėga iš Rusijos — visi tverečiniai pabėgo į šią pusę. Jau daug išvežė į Rusiją, bet mes visi dar vietoj.

Pas mus žiemos laiku nušalo sodai, net ir medžiai, o dabar dienos karštos, naktys šaltos, tai ir niekas neauga. Nuo jusų to pakieto kurį siuntėte, mes negavome. Mums labai gaila, kad jums tiek daug lėšavo, o mums tokiais metais butų labai gerai, nes viskas yra labai brangu.

Mes jautėmės gana laimingi, nes prie musų tėviškės visur skambėjo lietuviškos dainos — mokyklose, visur, ir kariai visados dainuodavo, bet dabar tai užgęso kaip žiburys.

Sudiev, kolkas pasiliekam sveiki ir neramųs...

Moteriškė Pašovė Savo Vyrą ir Pati Nusišovė

Šeimyninė Tragedija

Keli metai atgal Lavina Janetos, 38 metų, ir jos 25 metų vyras James persiskyrė. Palikęs žmoną jis kitur išsikraustė gyventi.

Užvakar vakare Mrs. Janetos atėjo į valgyklą adresu 955 West Madison street, kur jos vyras tarnavo už veiterį, ir pradėjo jį maldauti grįžti namo.

Kai jis atsisakė, moteriškė jį sunkiai pašovė revolveriu ir po to nusišovė sau suvarydama kulką į galvą. Jos rubuose buvo rastas raštelis seserei, kuriame aiškina kiek kartų ji bandžiusi, vis nepasekmingai, prikalbinti vyrą grįžti atgal su ja gyventi.

Janetos gyveno ad. 1023 W. Madison street, o Janetienė ad. 827 East 42nd street.

Padarė Kratas, Suėmė Tris Unijų Viršininkus

Miestas Skelbia "Kova Raketieriams"

Užvakar ir vakar Chicagos policija ir prokraturos agentai padarė kratas kelių unijų raštinėse, taipgi tris jų viršininkus suėmė kamantinėjimui. Suimtieji vakar buvo paliuosuoti po kaucijomis, bet šiandien turės stoti prieš grand džiury kaltinimams.

Policija skelbia, kad kratų ir areštų tikslas yra padaryti galą raketierių šeimininkavimui Chicagos unijose. Sako, kad įvairus Capone gaujos likučiai į kelias unijas yra įsibrovę ir jas valdo teroru taipgi tuština iždus, imdami sau didžiules algas. Vienas jų gauna apie $1,800 kas mėnesį.

Suimtieji unijistai yra James Blakely, John Lardino ir Mike Lee, iš Miscelaneous Hotel and Restaurant Employees Union. O Capone gaujos nariai, kurie dabar yra virtę unijistais, yra Denny Stanton (jis gauna minėtą algą), Frank Nitti ir L. "St. Louis" Kelly.

Vėtra Illinois Valstijoj

Labai smarki vėtra praužė pro Illinois City, Ill., miestą ketvirtadalio mylios ruožtu ir apgriovė daug namų, taipgi padarė daug žalos apylinkės ukiams. Tarp apgriautų triobesių buvo ir miesto rotušė.

Bankas Išmoka 12½% Dividendą

Valstijos auditorius Barrett skelbia, kad Arrowsmith State Banko depozitoriai netrukus gaus 12½% dividendą, siekiantį $3,601. Tai dalis pinigų, kuriuos depozitoriai atsirašė, kad suteikti galimybę bankui toliau varyti biznį. Bankas randasi prie Springfield, Ill.

60 Metų Pieno Biznyj

Sidney Wanzer and Sons pieno bendrovė vakar minėjo savo gyvavimo 60-tas sukaktuves. Taipgi vakar H. H. Waner, bendrovės prezidentas, šventė 72-trą gimtadienį.

Wanzer bendrovė yra viena seniausių pieno įstaigų Chicagoj ir turi labai gerą vardą už savo produktus.

Rado Kaukuolę Burnsidėj

Tuščiame lote, prie 88th ir Kimbark avenue, Burnside apylinkėj, policija atrado žmogaus kaukuolę. Kitų kaulų nebuvo, tiktai tie galvos likučiai. Radinys buvo perduotas koroneriui, kuris dabar jį egzaminuoja.

Daktarai spėja, kad kaukuolė yra apysenio žmogaus.

VAKAR CHICAGOJE

● **Gresham policijos nuovada ieško apie 17 metų išsigimėlio, kuris užpuolė keturių metų mergaitę prie 96th ir Peoria. Kaimynai atrado ją panikos apimtą gulinčią tuščiame lote.**

● Rytoj Chicagos Morrison viešbutyj prasideda 42-tra nacionalės fraternalės organizacijos "Eagles" konvencija. Dalyvauja apie 20,000 delegatų ir svečių. Sekmadienį, 12 dieną, Michigan avenue, maršuos organizacijos narių paradas.

● **Iš pareigų rezignavo Dr. Alfred G. Barry Juvenile Detention Home (pataisos namų) superintendentas. Tarp jo ir apskričio valdybos vyko dažni trinimaisi.**

● Policija suėmė 18 metų jaunuolį Joseph J. Anzalone, 2450 Sheffield avenue, už bandymą apiplėšti namų, adresu 1747 N. Nagle avenue.

● **Kai jo žmona sugrįžo iš atostogų, Wallace Loverin Clark išėjo kieman ir pradėjo šaudyti iš mažo kulkosvaidžio į savo namą ir vos žmonos nenušovė. Atvykusi policija po ilgų tąsynių Clark'ą galiau nuginklavo ir uždarė kalėjiman. Kai jis vakar pabudo, jau išsiblaivęs, Clark paaiškino, kad užvakar jis turbut perdaug ragavo stipriosios. Įvykio su kulkosvaidžiu neatsimena. Jis yra 39 metų amžiaus, turi didelį real-estate ofisą adr. 30 North Michigan ir gyvena Highland Park priemiestyj.**

● Ligoninę jau apleido chicagietis eks-kalinys ir raketierius James Ryan, kurį 26 liepos vienos grupės gengsteriai bandė nušauti ties 2232 West 95th st. John McLeod, Ryan'o draugas, buvo nušautas, bet Ryan išliko gyvas, nors buvo skaudžiai sužeistas.

● **Miestas skelbia, kad viso išleido $853,607 Chicagos municipaliam airportui padidinti. Suma apima visus, dar nebaigtus, darbus.**

● Už taxi automobilio pavogimą ir vežiojimą keleivių buvo suimtas August Woerner, buvęs Chicagos policistas. Jis 48 metų amžiaus ir gyvena adr. 1332 North LaSalle street.

● **Už "girtą" važiavimą 30 dienų kalėjime gavo 27 metų chicagietis Chester Bluck, 1341 W. 59th street. Jis buvo areštuotas prie 56-tos ir Kedzie, kur užgavo žmogų.**

● Buda Company, prie Harvey, Ill., skelbia, kad išleidžia apie $600,000 savo dirbtuvės padidinimui ir ten netrukus pradės statyti lengvo svorio dieselinius motorus U. S. armijai.

● **Prie 48tos ir Morgan keturi banditai atėmė $40,000 vertės brangenybių nuo deimantų firmos agento Ellison Rosenthal iš New Yorko. Piktadariai sustabdė Rosenthal'o automobilį, sulindo vidun ir brangenybes susirinkę pabėgo.**

● Nuo trečio aukšto verandos nukritusi galvą persiskėlė 5 metų mergaitė, Margaret Anne Henehan, 7017 Parnell avenue. Ji nukrito ant cementinio šaligatvio. Yra arti mirties ir guli St. George ligoninėje.

● **Vienas ginkluotas piktadaris suguldė savininką ir devynis pirkėjus ant grindų vaistinėj, 5333 West North avenue, ir pradėjo viduj šeimininkauti netrukdomas. Pabėgo susirinkęs $125.**

● Nukritus nuo mažo arkliuko, kojas nusilaužė ir skaudžiai apsipiaustė 3 metų mergaitė Barbara Orth, duktė D. Orth Jr., gyvenančių prie Warrenville, Wheatone.

Naujos Gadynės Field Day Piknikas Ši Sekmadienį

Pelnas Geram Tikslui

Šį sekmadienį, Aug. 18 d., įvyks didelis piknikas naudai "Naujos Gadynės" savaitraščio, kuris yra leidžiamas Brooklyn, N. Y. Piknikas įvyks Liberty Grove Darže, Willow Springs, Illinois.

Pikniko programą, be kitų idomybių, sudarys trys chorai, butent, Chicagos Vyrų choras, "Birutė" ir "Naujos Gadynės". Na, o "Field Day" savaiviaimi reiškia, kad kas nors turi atsitikti lankoje. Gal bolės lošimas, gal ristynės, gal virvės traukimas. O gal viskas kartu. Betgi, labai lengvai yra galima suprasti, kad labai bus verta atsilankyti, nes tokį programą pamatyti ir dar pinigines penkias dovanas gauti be įžangos, tai nebuvo pirmiau girdėtas dalykas.

Mat, "Naujos Gadynės" veikėjai Chicagoje nori pasižymėti prieš "Penktąją Koloną" šį kartą, todėl jie ir sudarė labai turtingą programą. Visas pelnas nuo šalto alučio bus skiriamas "Naujajai Gadynei". Mes chicagiečiai jį noriai skaitome, tai ir turime jį rimta paremti.

Visi kas gyvas bukit Liberty Grove darže ir savo gerus draugus kartu atsivežkite. Su "raudonais" mes nesidominame, nes iš jų nauda tenka tiktai Maskvai. — VBA.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Žuvo Trys Žmonės.

Vakar ir užvakar automobilių nelaimėse žuvo sekami trys žmonės:

Annie Farrell, 63 m., nuo 6333 South Mozart street, prie 24th ir Wentwworth, kai nulipo nuo šaligatvio;

Nežinomas, apie 70 metų vyras, prie Western ir Roosevelt, išlipęs iš gatvekario, ir

Kitas apie 70 metų vyras, prie Deming ir Lake View avenue.